

acer

Aspire R15

Kasutusjuhend

© 2016. Kõik õigused kaitstud.

Aspire R 15

Hõlmab: Aspire R5-571T / R5-571TG

See versioon: 03/2016

Registreeruge Aceri ID saamiseks ja nautige suuri eeliseid

Avage rakendus [Acer Portal] (Aceri portaali), et registreeruda Acer ID saamiseks või sisse logida, kui teil see juba olemas on.

Aceri ID hankimiseks on kolm head põhjust:

- Looge Acer BYOC-i abil oma pilv.
- Uusimate pakkumiste ja tooteteabe hankimine.
- Seadme registreerimine garantiiteenuse saamiseks.

Lisateabe saamiseks külastage Acer BYOC-i veebilehte:

www.acer.com/byoc-start

Tähelepanu

See kasutusjuhend sisaldab ettevõttele kuuluvat teavet, mida kaitsevad autorikaitseeadused. Selles juhendis sisalduvat teavet võidakse ilma ette teatamata muuta. Selles juhendis leiduvad pildid on ainult viiteks ning need võivad sisaldada teavet ja funktsioone, mis teie arvuti puhul ei kehti. Acer Group ei vastuta ühegi selles juhendis leiduva tehnilise ega toimetamise vea või puuduse eest.

Mudeli number: _____

Seerianumber: _____

Ostukuupäev: _____

Ostukoht: _____

SISUKORD

Tähtsamad asjad kõigepealt	6	Arvuti turvalisus	42
Teie tejuhüid	6	Paroolide kasutamine	42
Üldine hooldus ning näpunäited arvuti kasutamiseks	7	Paroolide sisestamine	42
Arvuti väljalülitamine	7	BIOS-i utiliit	44
Arvuti eest hoolitsemine	7	Alglaadimise järjekord	44
Vahelduvvooluadapteri eest hoolitsemine ..	8	Paroolide seadmine	44
Puhastamine ja hooldustööd	8	Toitehaldus	45
Teie Aceri sülearvuti ülevaade	9	Energia säästmine	45
Ekraani vaade	9	Aku	47
Klaviatuuri vaade	10	Aku näitajad	47
Vaade vasakult	11	Aku laadimine	47
Teave USB 3.0 kohta	11	Aku tööea optimeerimine	48
Vaade paremalt	12	Aku taseme kontrollimine	48
Põhjavaade	13	Aku tühjenemise hoiatus	49
Klaviatuuri kasutamine	14	Arvutiga reisimine	50
Lukuklahvid	14	Töölauast lahti ühendamine	50
Kiirklahvid	14	Ringiliikumine	50
Windowsi nupud	16	Arvuti ettevalmistamine	50
Täppispuuteplaadi kasutamine	17	Mida koosolekutele kaasa võtta	51
Puuteplaadi liigutused	17	Arvuti koju kaasa võtmine	51
Puuteplaadi sätete muutmine	19	Arvuti ettevalmistamine	51
Taaste	21	Mida kaasa võtta	52
Tehaseseadetega varukoopia loomine ..	21	Tasub silmas pidada	52
Traadita ühenduse ja LAN-draiverite varundamine	24	Kodukontori ülesseadmine	52
Arvuti taastamine	24	Arvutiga reisimine	52
Lähtesta arvuti ja hoiad failid alles	24	Arvuti ettevalmistamine	53
Lähtesta arvuti ja eemalda kogu info	26	Mida kaasa võtta	53
Bluetooth-ühenduse kasutamine	28	Tasub silmas pidada	53
Bluetoothi lubamine ja keelamine	28	Rahvusvahelised reisid	53
Bluetoothi lubamine ja seadme lisamine ..	28	Arvuti ettevalmistamine	53
Internetiühenduse loomine	30	Mida kaasa võtta	54
Juhtmevaba võrguga ühenduse loomine	30	Tasub silmas pidada	54
Traadita kohtvõrguga ühenduse loomine ..	30	Mälukaardi lugeja	56
Acer Bluelight Shield	34	Ühendusvõimalused	56
Acer ProShield	37	Video- ja helipesad	58
Ülevaade	37	Universal Serial Bus (USB)	59
Rakenduse Acer ProShield seadistamine	38	HDMI	60
Personaalne turvatud ketas	39	Korduma kippuvad küsimused	62
Mandaadihaldur	40	Hooldustaotlus	64
Sõrmejälgede registreerimine*	40	Näpunäiteid ja soovitusi Windows 10 kasutamiseks	65
Andmekaitse	41	Kuidas saab jaotisesse [Start] (Avakuva)?	65
Andmete eemaldamine	41	Kuidas arvuti välja lülitada?	65
		Kuidas saab arvuti lukust lahti?	65
		Kuidas määrata äratust?	67
		Kus on mu rakendused?	68
		Mis on Microsofti tunnus (konto)?	69

Kuidas saab kontrollida, kas Windowsi värskendusi on?	69
Kust leiab lisateavet?	69
Probleemide lahendamine	70
Näpunäiteid probleemide lahendamiseks .	70
Veateated	70

Internet ja võrguturve	72
Esimesed sammud võrgus	72
Arvuti kaitsmine	72
Valige internetiteenuse pakkuja	72
Võrguühendused	74
Surfage võrgus!	76
Turvalisus	76

Alustamine...

See jaotis hõlmab järgmist.

- Kasulik teave arvuti ja oma tervise eest hoolitsemise kohta
- Toitenupu, portide ja pesade asukohad
- Näpunäited ja nõuanded puuteplaadi ja klaviatuuri kasutamise kohta
- Taastekoopiade loomine
- Suunised võrguühenduse loomise ja Bluetoothi kasutamise kohta
- Teave Aceriga kaasas oleva tarkvara kohta

TÄHTSAMAD ASJAD KÕIGEPEALT

Täname teid, et valisite oma kaasaskantavaks arvutiks Aceri sülearvuti.

Teie teejuhid

Et aidata teil kasutada oma Aceri sülearvutit, oleme loonud komplekti suuniseid.

Kõigepealt aitab **seadistusjuhend** (või **seadistusplakat**) teil oma arvutit seadistada.

Trükitud **Lühijuhend** tutvustab teile uue arvuti põhilisi omadusi ja funktsioone. Kui soovite rohkem teada saada, kuidas arvuti abil produktiivsem olla, vaadake **Kasutusjuhendit**. Teatmik sisaldab täpsemat informatsiooni teemadel nagu süsteemiutiliidid, andmete taastamine, laiendusvõimalused ja probleemide lahendamine.

Kasutusjuhendi allalaadimiseks on kaks võimalust. Esmalt peab teil olema internetiühendus.

1. Avage töölaual **Acer Care Center**, valige *[My System]* (*Minu süsteem*) > *[Summary]* (*Kokkuvõte*) ja klõpsake **[User's Manual]** (**Kasutusjuhend**), et laadida alla **Kasutusjuhend**.
2. Klõpsake suvandi *[Support]* (*Tugi*) all asuval lingil.
 1. Link avab Aceri veebilehe *[Service & Support]* (Teenindus ja tugi).
 2. Sellel lehel saate alla laadida ja installida Aceri tuvastamistööriista, mis tuvastab automaatselt arvuti seerianumbri ja SNID-i ning võimaldab selle kopeerida lõikelauale.
 3. Kerige alla jaotiseni *[Drivers and Manuals]* (*Draiverid ja juhendid*) ja otsige üles oma mudel, kleepides või sisestades seerianumbri, SNID-i või mudeli nime.
 4. Kui olete oma toote mudeli leidnud, valige **[Documents]** (**Dokumendid**) ja seejärel valige **Kasutusjuhendi** allalaadimiseks oma keel.

Üldine hooldus ning näpunäited arvuti kasutamiseks

Arvuti väljalülitamine

Arvuti väljalülitamiseks on erinevaid viise:

- Kasutage Windowsi sulgemiskäsku: Vajutage *Windowsi klahvi* või valige *Windowsi nupp [Start] (Start)* ja seejärel suvandid **[Power] (Toide) > [Shut down] (Sule arvuti)**.
- Paremklopsake *Windowsi nupul [Start] (Start)* > ja valige suvandid **[Shut down or sign out] (Sule või logi välja) > [Shut down] (Sule arvuti)**.

Kui soovite arvuti toite lühikeseks ajaks välja lülitada, kuid ei soovi arvutit täiesti välja lülitada, saate lülitada selle režiimi *[Sleep] (Unerežiim)*, tehes järgmist.

- Vajutage toitenuppu.
- Vajutage unerežiimi kiirklahvi.
- Vajutage *Windowsi klahvi* või valige *Windowsi nupp [Start] (Start)* ja seejärel suvandid **[Power] (Toide) > [Sleep] (Unerežiim)**.
- Paremklopsake *Windowsi nupul [Start] (Start)* > ja seejärel valige suvandid **[Shut down or sign out] (Sule või logi välja) > [Sleep] (Unerežiim)**.

Märkus

Kui teil ei õnnestu arvutit tavaliselt välja lülitada, vajutage volunuppu ja hoidke seda all üle nelja sekundi, et arvuti välja lülituks. Kui lülitate arvuti välja ning tahate seda uuesti sisse lülitada, oodake enne sisselülitamist vähemalt kaks sekundit.

Arvuti eest hoolitsemine

Arvuti teenib teid hästi, kui selle eest hoolitsete.

- Ärge jätke arvutit otsese päiksekiirguse kätte. Ärge asetage seda soojusallikate, näiteks radiaatori lähedusse.
- Ärge laske arvutil olla temperatuuridel alla 0°C (32°F) ega üle 50°C (122°F).

- Ärge laske arvutil kokku puutuda magnetväljaga.
- Ärge jätke arvutit vihma või niiskuse kätte.
- Ärge loksutage arvuti peale vett või muid vedelikke.
- Hoidke arvutit ränkade põrutuste ja vibratsiooni eest.
- Hoidke arvuti tolmust ja mustusest puhtana.
- Ärge kunagi asetage asju arvuti kaanele.
- Ärge lööge arvuti ekraani hooga kinni.
- Ärge asetage arvutit ebatasasele pinnale.

Vahelduvvooluadapteri eest hoolitsemine

Allpool on paar viisi, kuidas oma vahelduvvooluadapteri eest hoolt kanda.

- Ärge ühendage adapterit ühegi teise seadmega.
- Ärge astuge voolujuhtmele ega asetage sellele raskeid objekte. Juhtige toitejuhe ja muud kaablid eemale kohtadest, kus inimesed käivad.
- Kui juhet seinast välja tõmbate, ärge tõmmake juhet ennast vaid võtke kinni pistikust.
- Kui kasutate pikendusjuhet, ei tohi sellesse ühendatud seadmete kogutugevus ületada juhtme nimivoolutugevust. Ühte seinakontakti ühendatud seadmete koguvõimsus ei tohiks ühendada kaitsme nimivõimsust.

Puhastamine ja hooldustööd

Arvuti puhastamisel tehke järgmist.

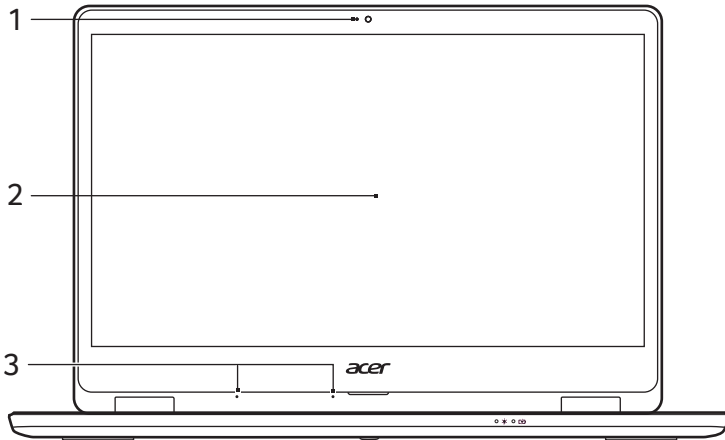
1. Lülitage arvuti välja.
2. Ühendage vahelduvvooluadapter lahti.
3. Kasutage pehmet ja niisket riidetükki. Ärge kasutage vedelaid või aerosoolpuhasteid.

Kui arvuti on maha kukkunud, nähtavalt vigastatud või ei tööta tavapäraselt, võtke ühendust oma lähima volitatud Aceri teeninduskeskusega. Lisateavet **vt jaotist Kas teil on küsimusi? leheküljel 61.**

TEIE ACERI SÜLEARVUTI ÜLEVAADE

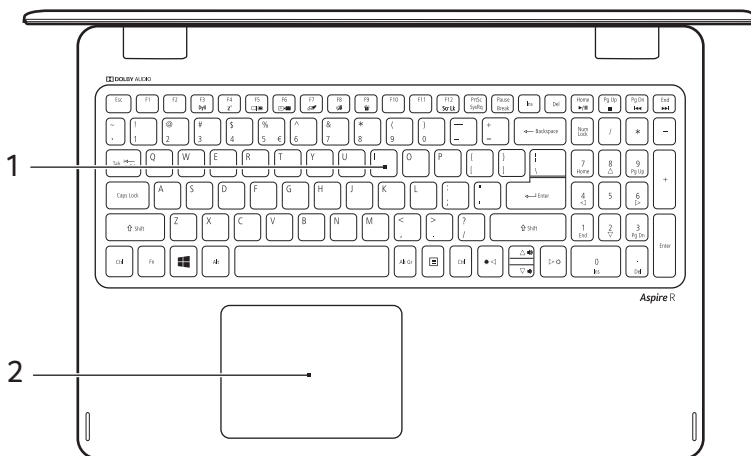
Kui olete arvuti seadistanud, nagu seadistusjuhendis näidatud, lubage meil teie uut Acer arvutit teile tutvustada.

Ekraani vaade

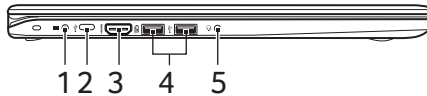
#	Icoon	Üksus	Kirjeldus
1		Veebikaamera	Veebikaamera videosuhtluseks. Veebikaamera kõrval olev märgutuli näitab, kas veebikaamera on aktiivne.
2		Puuteekraan	Kuvab arvuti pildi, toetab mitmikpuutesisestust.
3		Mikrofonid	Sisseehitatud stereomikrofonid heli salvestamiseks.

Klaviatuuri vaade

#	Ikoon	Üksus	Kirjeldus
1		Klaviatuur	Andmete sisestamiseks arvutisse. <i>Vt jaotist "Klaviatuuri kasutamine" leheküljel 14.</i>
2		Puuteplaat	Puutetundlik osutusseadis. <i>Puuteplaat ja valikunupud moodustavad ühtlase pinna.</i> <i>Vasakklõpsu jaoks vajutage kindlalt puuteplaadi pinda.</i> <i>Paremkõpsu jaoks vajutage kindlalt puuteplaadi paremat allnurka.</i>

Vaade vasakult

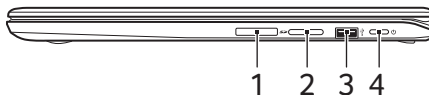

#	Icoon	Üksus	Kirjeldus
1		Alalisvoolusisendi pistik	Vahelduvvooluadapteri (toiteploki) ühendamiseks.
2		C-tüüpi USB-port	Võimaldab ühendada USB-seadmeid, millel on C-tüüpi USB-konnektor. Toetab 1. põlvkonna USB 3.1 C-tüüpi porti edastuskiirusega kuni 5 Gb/s.
3		HDMI-port	Toetab kõrglahutusega digitaalvideoühendusi.
4		USB pordid	USB-seadmetega ühendamiseks.
5		Peakomplekti/kõlarite pistik	Heliseadmete (nt kõlarid, kõrvaklapid) või mikrofoniga peakomplekti ühendamiseks.

Teave USB 3.0 kohta

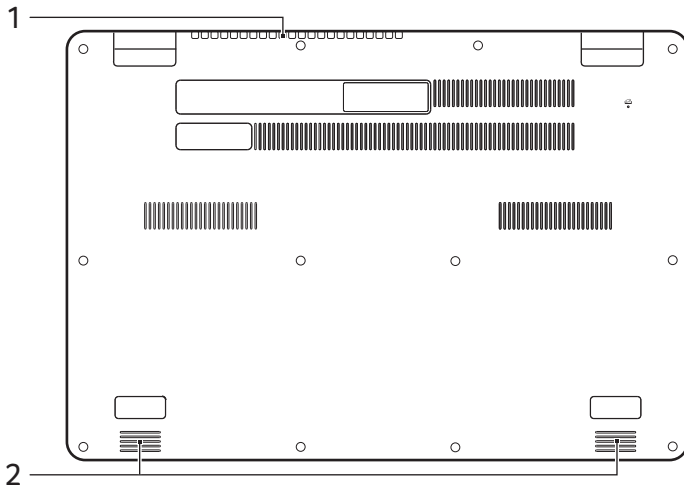
- USB 3.0-ga ühilduvad pordid on sinised.
- Ühildub USB 3.0 ja varasemate seadmetega.
- Optimaalse jõudluse saavutamiseks kasutage USB 3.0 sertifikaadiga seadmeid.
- Määratletud standardi USB 3.0 (SuperSpeed USB) alusel.

Vaade paremalt

#	Ikoon	Üksus	Kirjeldus
1		SD-kaardi lugeja	Toetab ühte Secure Digital (SD või SDXC) kaarti. <i>Korraga saab töötada ainult üks kaart.</i>
2	+ / -	Helitugevuse nupp	Reguleerib süsteemi helitugevust.
3		USB-port	USB-seadmetega ühendamiseks.
4		Toitenupp	Arvuti sisse- ja väljalülitamiseks.

Põhjavaade

#	Ikoon	Üksus	Kirjeldus
1		Ventilatsioon ning jahutusventilaator	Võimaldab arvuti jaheda hoida. <i>Ärge katke ega tõkestage avasid.</i>
2		Kõlarid	Toodab stereoheli.

KLAVIATUURI KASUTAMINE

Klaviatuuril on täissuuruses klahvid ning eraldi numbriklahvistik, eraldi kursori-, luku-, Windowsi, funktsiooni- ja erinupud.

Lukuklahvid

Klaviatuuril on kolm lukuklahvi, mida saate sisse ja välja lülitada.

Lukuklahv	Kirjeldus
Caps Lock (suurtähelukk)	Kui Caps Lock (suurtähelukk) on sees, on kõik trükitavad tähed suured.
Num Lock (numbrilukk)	Kui Num Lock (numbrilukk) on sees, on klahvistik numbrirežiimil. Numbriklahvid funktsioneerivad kalkulaatorina (olemas on aritmeetilised tehted +, -, * ja /). Kasutage seda režiimi siis, kui teil on vaja sisestada suurel hulgal arvandmeid.
Scroll Lock (kerimisluuk) <Fn> + <F12>	Kui Scroll Lock (kerimisluuk) on sees, liigub ekraan nool-üles või nool-alla klahvile vajutades rea võrra üles või alla. Mõnedes rakendusprogrammides Scroll Lock (kerimisluuk) ei tööta.

Kiirklahvid

Arvutil on enamike seadete jaoks (nt ekraani heledus, heliväljund) olemas kiirklahvid ja klahvikombinatsioonid.

Kiirklahvide aktiveerimiseks vajutage ning hoidke enne teise kombinatsiooni kuuluva klahvi vajutamist all klahvi <Fn>.

Kiirklahv	Ikoon	Funktsioon	Kirjeldus
<Fn> + <F3>		Lennukirežiim	Lülitab arvuti võrguseadmed sisse/välja.
<Fn> + <F4>		Unerežiim	Lülitab arvuti unerežiimi.
<Fn> + <F5>		Ekraani valik	Lülitab ekraanipildi kuvaekraanile, välisele ekraanile (kui see on ühendatud) või mõlemale.

Kiirklahv	Icoon	Funktsioon	Kirjeldus
<Fn> + <F6>		Ekraan välja	Lülitab ekraani tagantvalgustuse energia säästmiseks välja. Tagasipöördumiseks vajutage suvalisele klahvile.
<Fn> + <F7>		Puuteplaadi lüliti	Sisseehitatud puuteplaat lülitatakse sisse või välja.
<Fn> + <F8>		Kõlarilüliti	Lülitab kõlarid sisse või välja.
<Fn> + <F9>		Klaviatuuri tagantvalgus	Lülitab klaviatuuri tagantvalguse sisse või välja. <i>Samuti reguleerib tagantvalguse heledust.</i>
<Fn> + <F12>		Scr Lk	Lülitab kerimisluku funktsiooni sisse või välja.
<Fn> + <▷>		Heledus üles	Suurendab ekraani heledust.
<Fn> + <◁>		Heleduse vähendamine	Vähendab ekraani heledust.
<Fn> + <△>		Helitugevuse suurendamine	Tõstab helitugevust.
<Fn> + <▽>		Helitugevuse vähendamine	Vähendab helitugevust.
<Fn> + <Home>		Esita/paus	Esitab või peatab valitud meediumifaili.
<Fn> + <Pg Up>		Lõpeta	Lõpetab valitud meediumifaili esitamise.
<Fn> + <Pg Dn>		Eelmine	Pöördub tagasi eelmise meediumifaili juurde.
<Fn> + <End>		Järgmine	Liigub edasi järgmise meediumifaili juurde.

Windowsi nupud

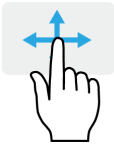
Klaviatuuril on kaks nuppu, mis teostavad Windowsi funktsioone.

Nupp	Kirjeldus
 Windowsi nupp	Eraldi vajutatuna naaseb [Start] (Alguskuvale) või viimati avatud rakendusse. Seda saab kasutada ka teiste nuppudega erifunktsioonide jaoks – vaadake Windowsi spikrit.
 Rakenduse nupp	Selle nupu vajutamise efekt on sama mis hiirega paremklõpsu tegemisel; see avab rakenduse kontekstimenüü.

TÄPPISPUUTEPLAADI KASUTAMINE

Puuteplaat juhib ekraanil olevat noolt (või „kursorit“). Libistades sõrmega üle puuteplaadi järgib kursor seda liigutust. Täppispuuteplaat (PTP) on mõeldud puuteplaadi ühtlasema, sujuvama ja täpsema kasutamise jaoks. Paljud rakendused toetavad täppispuuteplaadi liigutusi, mis kasutavad ühte või mitut sõrme, kuid teatud rakendused ja programmid ei pruugi kõiki liigutusi toetada.

Puuteplaadi liigutused

Ühe sõrmega libistamine

kursori liigutamiseks libistage sõrmega mööda puuteplaadi pinda.

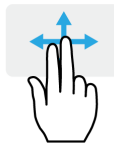
Ühe sõrmega vajutamine või toksamine

klõpsu tegemiseks vajutage puuteplaati alla või toksake seda õrnalt sõrmega – sellega saate valida või käivitada üksuse. Toksake kiiresti kaks korda, et teostada topelttoksatus või topeltklõps.

Kahe sõrmega vajutamine

Toksake kergelt puuteplaati kahe sõrmega „paremklõpsu” tegemiseks. See vahetab [Start] (Avakuva) rakenduse käske. Enamikus rakendustes avab see valitud üksusega seotud kontekstimenüü.

Kahe sõrmega libistamine

veebilehtede, dokumentide ja esitusloendite kiireks kerimiseks asetage kaks sõrme puuteplaadile ja liigutage neid mis tahes suunas.

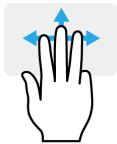
Kahe sõrmega näpistamine

suumige fotodel, kaartidel ja dokumentidel sisse ja välja, kasutades lihtsat sõrme-pöidla liigutust.

Kolme sõrmega vajutamine

Puudutage puuteplaati õrnalt kolme sõrmega, et avada Cortana (kui teie arvuti toetab Cortanat) või [Action Center] (Tegevuskeskus) (kui teie arvuti ei toeta Cortanat).

Kolme sõrmega libistamine

Libistage kolme sõrmega üle puuteplaadi.

- Libistage üles, et avada [Task View] (Tegumivaade). Liigutage kursor akna kohale ja puudutage puuteplaati, et valida vastav aken, või libistage allapoole, et väljuda [Task View] (Tegumivaade).
- Libistage allapoole, et minimeerida kõik avatud aknad ja kuvada [Desktop] (Töölaua); libistage ülespoole, et taastada minimeeritud aknad.
- Libistage vasakule või paremale, et liikuda avatud akende vahel.

Täppis-puuteplaat hõlmab tehnoloogilisi funktsioone, mis aitavad tuvastada ja vältida soovimatuid viipeid nagu juhuslikud toksamised, viiped ja osuti liikumine.

Märkus

Puuteplaat on tundlik sõrme liikumisele. Mida kergem puudutus, seda parem on reaktsioon. Puuteplaat ja sõrmed tuleb hoida kuivad ja puhtad.

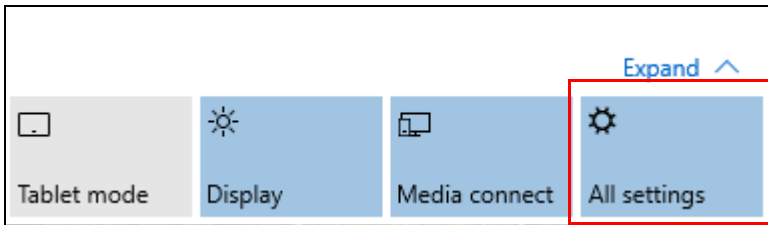
Puuteplaadi sätete muutmine

Puuteplaadi sätete muutmiseks oma soovi järgi tehke järgmist.

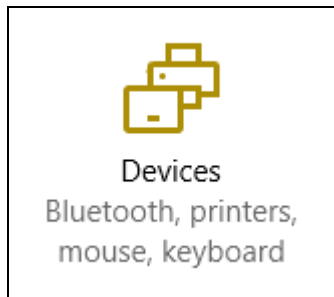
1. Valige ekraani paremas alanurgas ikoonisalvest ikoon *[Notifications]* (*Teavitused*), et avada paan *[Notifications]* (*Teavitused*).

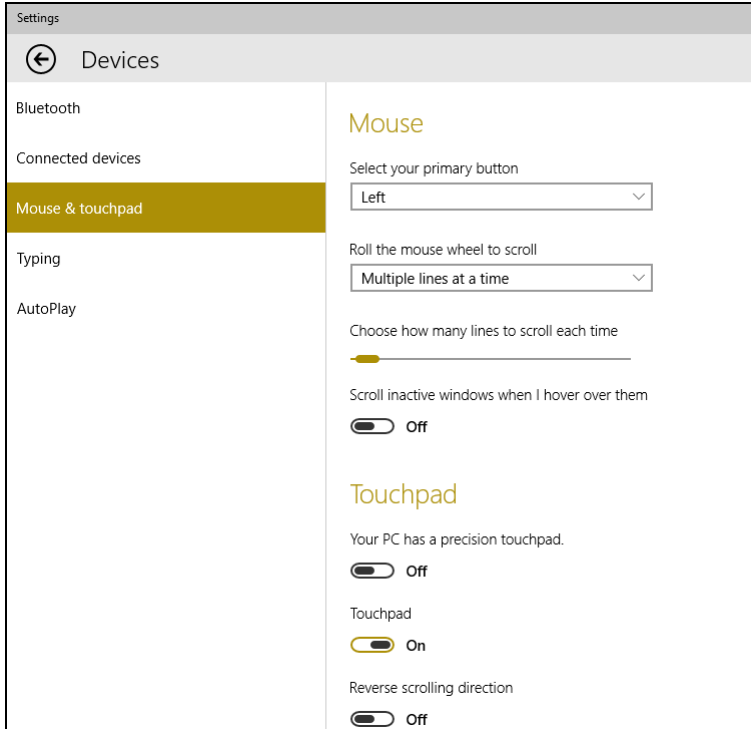
2. Valige suvand **[All settings]** (**Kõik sätted**).

3. Valige suvandid **[Devices]** (**Seadmed**) > **[Mouse & touchpad]** (**Häär ja puuteplaat**).

4. Nüüd saate sätteid oma soovi järgi kohandada. Saate muuta põhinupu kas vasaku või parema käega kasutamiseks, lülitada puuteplaadi hiire kasutamiseks välja või määrata viivituse takistamaks kursori liigutamist, kui puudutate töötamise ajal puuteplaati kogemata pihuga. Lisasätete vaatamiseks kerige allapoole.

TAASTE

Kui teil on arvutiga probleeme ja korduma kippuvatest küsimustest (**vt jaotist Korduma kippuvad küsimused leheküljel 62**) pole abi, saate oma arvuti „taastada“.

Selles jaotises kirjeldatakse arvutis saadaolevaid taastetööriistu. Acer pakub teenust *Acer Care Center*, mis võimaldab arvuti lähtestada, arvutit värskendada või luua tehaseseadetega varukoopia.

Märkus

Acer Care Center on saadaval ainult koos eelnevalt installitud Windowsi operatsioonisüsteemiga.

Tähelepanu

Me soovime [Factory Default Backup] (Luua tehaseseadetega varukoopia) võimalikult kiiresti. Teatud olukorras nõuab täielik taaste süsteemi varukoopiat USB-mäluseadmel.

Tehaseseadetega varukoopia loomine

Varukoopiaga saate kiiresti varundada oma operatsioonisüsteemi, installitud rakendused ja andmed.

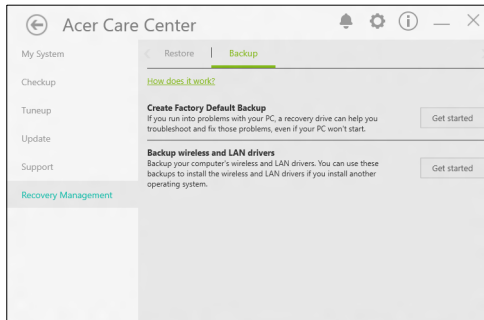
1. Valige menüüst *[Start] (Start)* suvand **[All apps] (Kõik rakendused)** ja seejärel **Acer**. Valige Aceri rakenduste loendist **Acer Recovery Management**.

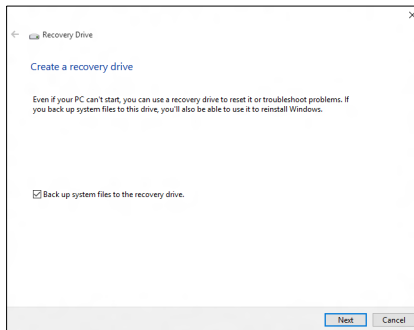
Märkus

Kuna süsteemi varukoopia nõuab pärast vormindamist vähemalt 8 GB ruumi, on soovitatav kasutada 16 GB või suurema mahutavusega USB-draivi.

2. Valige vahekaart [Backup] (Varukoopia) ja klõpsake [Get Started] (Alusta) [Create Factory Default Backup] (Loo tehaseseadetega varukoopia), et avada aken [Recovery Drive] (Varudraiv).

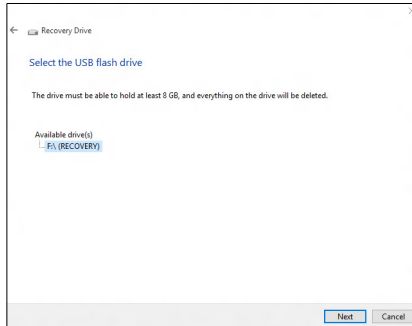

3. Veenduge, et valitud oleks [Backup system files to the recovery drive] (Varunda süsteemi failid varudraivile), ja klõpsake [Next] (Järgmine).

4. Ühendage USB-draiv ja oodake, kuni arvuti USB-draivi tuvastab, seejärel klõpsake **[Next] (Järgmine)**.

- *Kuna süsteemi varukooopia nõuab pärast vormindamist vähemalt 8 GB ruumi, on soovitatav kasutada 16 GB või suurema mahutavusega USB-draivi.*

5. Kogu draivil olev info kustutatakse. Jätkamiseks klõpsake **[Create] (Loo)**.

6. Varundamise edenemist saate jälgida ekraanil.

7. Jälgige toimingut kuni lõpuni.

8. Pärast süsteemi varukooopia loomist võite taasteteabe oma arvutist kustutada. Kui kustutate selle teabe, saate arvuti taastamiseks kasutada ainult USB-mäluseadmel olevat süsteemi varukoopiat. Kui te kaotate selle seadme või kustutate selle sisu, ei saa te oma arvutit taastada.

9. Eemaldage USB-draiv ja märgistage see selgelt.

Tähelepanu

Kirjutage varukooopia sildile üheselt mõistetav kirjeldus, näiteks „Windowsi süsteemi varukooopia”. Hoidke neid varukoopeid kindlas ja meeldejäädavas kohas.

Traadita ühenduse ja LAN-draiverite varundamine

Varundage oma traadita ühenduse ja LAN-draiverid. Saate kasutada neid varukoopiaid traadita ühenduse ja LAN-draiverite installimiseks siis, kui installite teise operatsioonisüsteemi.

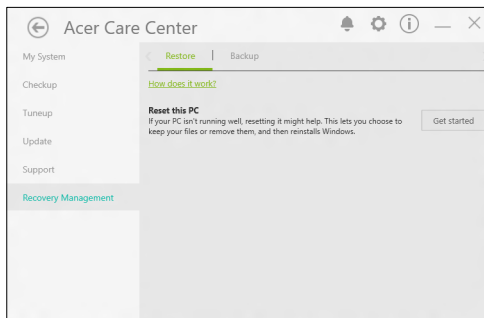
1. Valige menüüst *[Start] (Start)* suvand **[All apps] (Kõik rakendused)** ja seejärel **Acer**. Valige Aceri rakenduste loendist **Aceri Recovery Management**.
2. Valige vahekaart *[Backup] (Varukoopia)* ja klõpsake **[Get started] (Alusta)** *[Backup wireless and LAN drivers] (Varunda traadita ühenduse ja LAN-draiverid)* juures. Valige kaust, kuhu draiverid salvestatakse, ja valige **[OK] (OK)**.

Arvuti taastamine

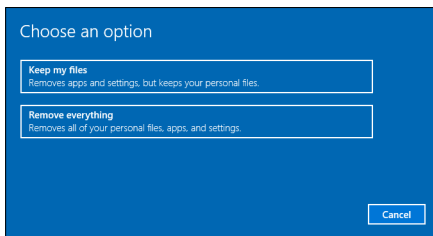
[Recovery Management] (Taaste haldamine) võimaldab teil kiiresti ja hõlpsasti taastada oma arvuti vaikeseisundisse. Te saate valida, kas soovite failid alles jätta või eemaldada enne Windowsi uuesti installimist.

Lähtesta arvuti ja hoia failid alles

1. Valige menüüst *[Start] (Start)* suvand **[All apps] (Kõik rakendused)** ja seejärel **Acer**. Valige Aceri rakenduste loendist **Aceri Recovery Management**.
2. Valige vahekaart *[Restore] (Taasta)* ja klõpsake **[Get started] (Alusta)**, et valida *[Choose an option] (Valige suvand)*.

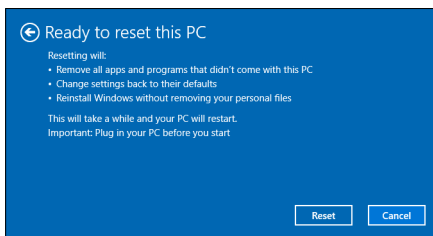
3. Valige **[Keep my files] (Hoi a failid alles)**, et v arskendada arvuti ja installida uuesti operatsioonisüsteem ilma teie isiklikke faile eemaldamata. Jätkamiseks klõpsake **[Next] (Edasi)**.

Tähelepanu

Kui arvutisse on installitud rakendusi, siis need eemaldatakse.

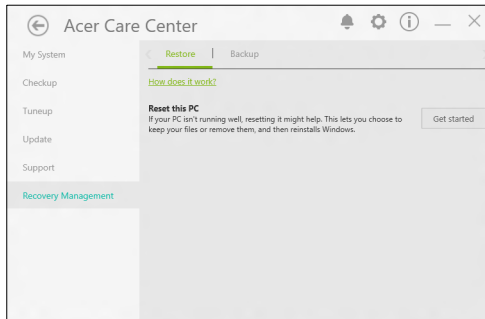
4. Arvuti l htestamisel installitakse uuesti Windows, muudetakse seaded tagasi vaikeseadeteks ning eemaldatakse kõik eelnevalt installitud rakendused ja programmid ilma teie isiklikke faile eemaldamata. Jätkamiseks klõpsake **[Reset] (Lähtesta)**.

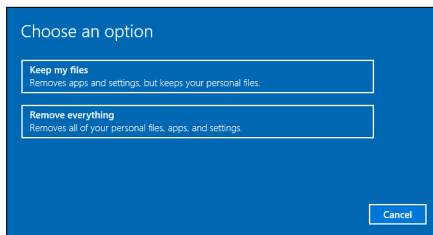
5. Lähtestamise edenemist saate jälgida ekraanil. Lähtestamistoimingu ajal lülitub ekraan välja.
6. Windowsi installimisel lülitub ekraan tagasi sisse. Lähtestamistoimingu ajal taaskäivitub arvuti mitu korda.
7. Jälgige toimingut kuni lõpuni.
8. Kui arvuti on l htestamistoimingu lõpetanud, on Windows lähtestatud tagasi tehase vaikeseadetele ilma teie isiklikke faile eemaldamata.

Lähtesta arvuti ja eemalda kogu info

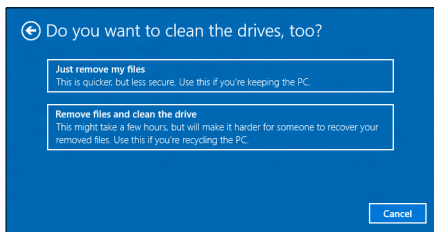
1. Valige menüüst *[Start] (Start)* suvand **[All apps] (Kõik rakendused)** ja seejärel **Acer**. Valige Aceri rakenduste loendist **Aceri Recovery Management**.
2. Valige vahekaart *[Restore] (Taasta)* ja klõpsake **[Get started] (Alusta)**, et valida *[Choose an option] (Valige suvand)*.

3. Valige **[Remove everything] (Eemalda kõik)**, et lähtestada arvuti tagasi tehase vaikeseadetele. Selle toiminguga installitakse operatsioonisüsteem uuesti ja eemaldatakse kõik teie isiklikud failid, rakendused ja seaded.

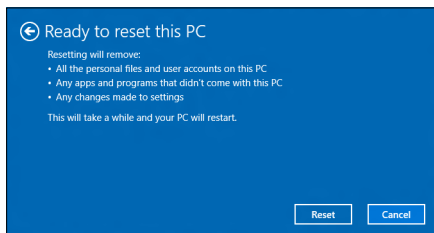
4. Valige **[Just remove my files] (Eemalda ainult minu failid)**, kui hoiate arvuti alles. See on kiirem, kuid vähem turvalisem. Faile saab failitaasteprogrammiga endiselt taastada.
- Valige **[Remove files and clean the drive] (Eemalda failid ja puhasta ketas)**, kui te arvutit alles ei hoiata. See toiming kestab kauem, kuid on turvalisem.

Hoiatus

Valides „**[Remove files and clean the drive] (Eemalda failid ja puhasta ketas)**”, eemaldatakse kõik teie isiklikud failid ja kontod koos olemasolevate draiveritega, mis võivad mõjutada Windowsi installimist.

5. Jätkamiseks klõpsake **[Reset] (Lähtesta)**.

6. Lähtestamise edenemist saate jälgida ekraanil. Lähtestamistoimingu ajal lülitub ekraan välja.
7. Windowsi installimisel lülitub ekraan tagasi sisse. Lähtestamistoimingu ajal taaskäivitub arvuti mitu korda.
8. Jälgige toimingut kuni lõpuni.
9. Kui arvuti on lähtestamistoimingu lõpetanud, kasutab Windows tehase vaikeseadeid.

BLUETOOTH-ÜHENDUSE KASUTAMINE

Bluetooth on tehnoloogia, mis võimaldab teil andmeid lühikese vahemaa tagant paljude eri tüüpi seadmete vahel traadita edastada. Bluetooth-toega seadmete hulka kuuluvad arvutid, mobiiltelefonid, tahvelarvutid, juhtmeta peakomplektid ja klaviatuurid.

Bluetoothi kasutamiseks peate tagama järgmised tingimused:

1. Bluetooth on mõlemas seadmes lubatud.
2. Teie seadmed on „seotud” (ehk ühendatud).

Bluetoothi lubamine ja keelamine

Bluetoothi adapter peab olema mõlemas seadmes lubatud. Teie arvuti puhul võib selleks olla väline lüliti, tarkvaraseade või eraldi Bluetoothi dongel, mis on ühendatud arvuti USB-porti (kui väline Bluetoothi adapter pole saadaval).

Märkus

Kontrollige oma seadme kasutusjuhendit, et selgitada välja, kuidas selle Bluetoothi adapterit sisse lülitada.

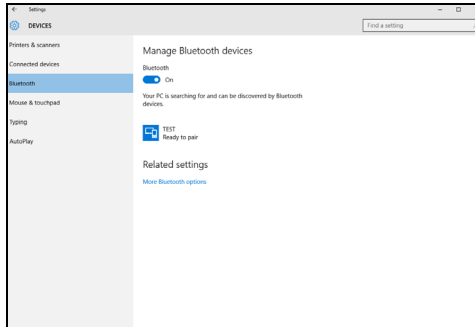
Bluetoothi lubamine ja seadme lisamine

Iga uus seade tuleb esmalt teie arvuti Bluetoothi adapteriga „siduda”. See tähendab, et see tuleb kõigepealt turvalisuse eesmärgil autentida. Siduma peate vaid korra. Seejärel ühendab mõlemad seadmed lihtsalt nende Bluetoothi adapterite sisselülitamine.

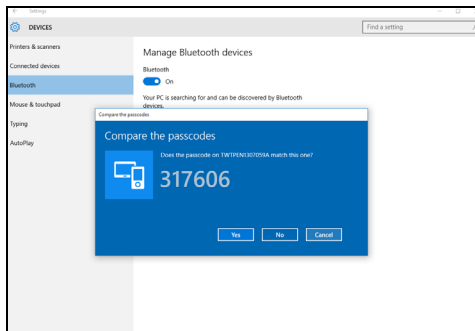
Bluetooth on teie arvutis vaikimisi keelatud. Arvuti Bluetoothi adapteri aktiveerimiseks toimige järgmiselt.

1. Vajutage *Windowsi* klahvi või valige *Windowsi nupp [Start] (Start) > [Settings] (Sätted) > [Devices] (Seadmed) > [Bluetooth] (Bluetooth)* ja seejärel klõpsake lubamiseks/keelamiseks lülitiit suvandi **[Bluetooth] (Bluetooth)** all.
2. Arvuti hakkab automaatselt seadmeid otsima ja teeb ka end teistele seadmetele nähtavaks.

3. Valige leitud seadmete loendist seade, mille soovite siduda, ja seejärel valige suvand **[Pair] (Seo)**.

4. Teie arvutis kuvatakse kood, mis peaks ühtima seadmel näidatud koodiga. Valige **[Yes] (Jah)**. Seejärel kinnitage sidumine oma seadmes.

Märkus

Mõned seadmed, mis kasutavad Bluetooth-tehnoloogia vanemaid versioone, nõuavad PIN-koodi sisestamist mõlemas seadmes. Kui ühel seadmetest ei ole sisendeid (nagu peakomplektil), on turvakood seadmesse eelkodeeritud (tavaliselt „0000” või „1234”). Lisateavet leiate oma seadme kasutusjuhendist.

Saate ühtlasi avada Bluetoothi sätted, valides ekraani paremast alanurgast ikooni **[Notifications] (Teatised)**, et avada paan **[Notifications] (Teatised)**. Siin saate lubada või keelata Bluetoothi või paremklõpsata suvandil **[Bluetooth] (Bluetooth)** > ja seejärel valida suvandi **[Go to settings] (Ava sätted)**, et avada Bluetoothi sätted.

INTERNETIÜHENDUSE LOOMINE

Selles peatükis kirjeldatakse üldist teavet ühenduse tüüpide ja internetiühenduse loomise kohta. Osa selles jaotises olevast teabest ei pruugi kehtida teie arvuti kohta. Üksikasjaliku teabe saamiseks vt **Võrguühendused leheküljel 74.**

Teie arvuti sisseehitatud võrgufunktsioonid hõlbustavad arvutis internetiühenduse loomist kaabli või juhtmevaba ühenduse kaudu.

Esmalt aga peate internetiühenduse loomiseks registreeruma internetiteenuste pakkuja (ISP, tavaliselt telefoni- või kaabelsideettevõtte) juures internetiteenuste kasutamiseks.

Teenusepakkuja tuleb seejärel teile koju või kontorisse ja seadistab internetiteenuse. ISP paigaldab väikese karbi, mida kutsutakse ruuteriks või modemiks, mille abil saate internetiühenduse luua.

Juhtmevaba võrguga ühenduse loomine

Traadita kohtvõrguga ühenduse loomine

Traadita kohtvõrk (või WLAN) on selline *kohtvõrk*, mille abil saab kaks või enam arvutit kaablita ühendada. Traadita kohtvõrguga ühenduse loomisel saate internetti kasutada. Samuti saate jagada faile, teisi seadmeid ja isegi oma internetiühendust.

Hoiatus

Lendamise ajal võib traadita seadmete kasutamine olla keelatud. Kõik traadita seadmed tuleb enne lennuki pardale minemist ja õhukütõusmise ajaks välja lülitada, kuna seadmed võivad ohustada lennuki tööd, segada andmevahetust või olla isegi ebaseaduslikud. Võite arvuti traadita seadmed sisse lülitada pärast seda, kui teid on teavitatud seadmete sisselülitamise ohutusest.

Teie arvuti traadita ühendus on vaikimisi sisselülitatud ning Windows tuvastab seadistamise ajal saadaolevad võrgud ja kuvab nende loendit. Valige võrk ja sisestage vajadusel parool.

Aceri sülearvutitel on *lennurežiimi* kiirklahv, millega saab võrguühenduse sisse või välja lülitada. Saate võrguhalduse valikute abil traadita võrgu sisse/välja lülitada ja kontrollida võrgu kaudu jagatavaid andmeid.

Juhtmevaba võrguga ühenduse loomiseks tehke järgmist.

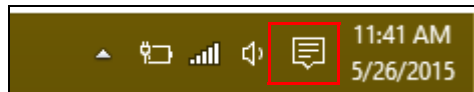
1. Veenduge, et teil oleks juhtmevaba ruuter/pääsupunkt ja toimiv internetiühendus oma valitud ISP kaudu. Märkige üles juhtmevaba võrgu nimi ja parool (kui on vaja). Kui püüate ühendust luua avaliku võrguga (nt internetikohvikus), veenduge, et teaksite juhtmevaba võrgu nime.

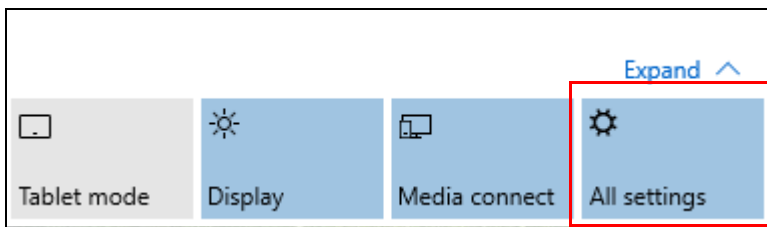
Märkus

Internetiühenduse loomise kohta täpsema teabe saamiseks võtke ühendust ISP-ga või lugege ruuteri dokumente.

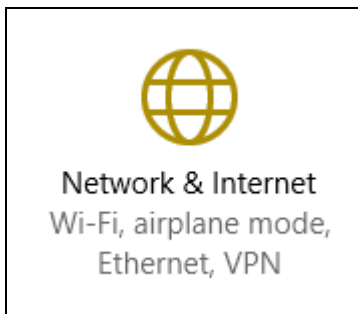
2. Valige ekraani paremas alanurgas ikoonisalvest ikoon [Notifications] (Teavitused), et avada paan [Notifications] (Teavitused).

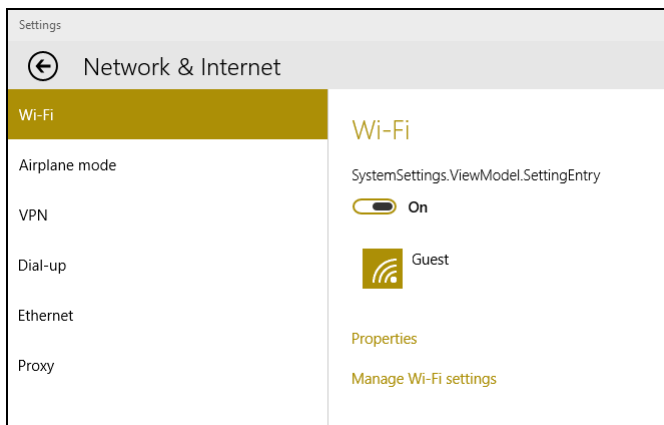
3. Valige suvand [All settings] (Kõik sätted).

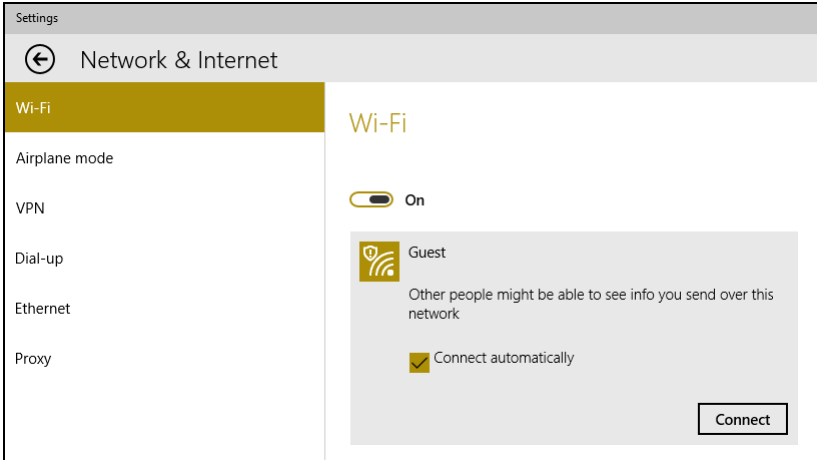
4. Valige suvandid **[Network & internet] (Võrk ja internet)**.

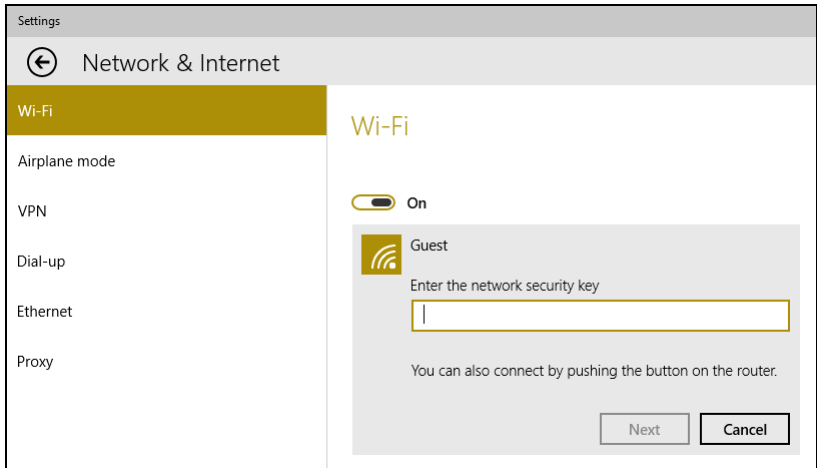
5. Teile kuvatakse saadaolevate juhtmevabade võrkude loend. Valige võrk, mida soovite kasutada.

6. Kui juhtmevaba võrk on valitud, valige käsk **[Connect] (Ühenda)**.

7. Vajaduse korral sisestage võrgu parool.

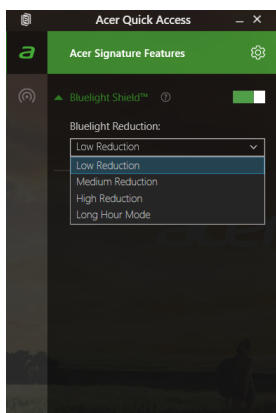

ACER BLUELIGHT SHIELD

Lubage Acer Bluelight Shield, et vähendada silmade kaitsmiseks sinise valguse kiirgumist ekraanilt.

Acer Bluelight Shieldi konfigureerimiseks *otsige* teksti „Acer Quick Access”. Siin saate Acer Bluelight Shieldi sisse või välja lülitada ja valida nelja erineva teie vajadustele vastava režiimi seast.

Nr	Üksus	Kirjeldus
1	[Low Reduction] (Madal vähenduse tase)	Vähendab sinise valguse kiirgumist tagantvalgustusega LED-ekraanilt 10–25% põhilise kaitse pakkumiseks.
2	[Medium Reduction] (Keskmine vähenduse tase)	Vähendab sinise valguse kiirgumist tagantvalgustusega LED-ekraanilt 26–45% silmade kaitsmiseks.
3	[High Reduction] (Kõrge vähenduse tase)	Vähendab sinise valguse kiirgumist tagantvalgustusega LED-ekraanilt 46–65% maksimaalse kaitse pakkumiseks.
4	[Long Hour Mode] (Pika kasutusaja režiim)	Häälestatud asjatundlikult silmade koormuse vähendamiseks pikema aja jooksul.

Märkus

Tehnilised andmed on olenevalt mudelist erinevad.

Arvuti ja andmete turvalisuse säilitamine...

See jaotis hõlmab järgmist.

- Kuidas arvutit kaitsta
- Paroolide seadmine
- Ettevalmistused reisimiseks
- Tõhusaim akukasutus

ACER PROSHIELD

Ülevaade

Kõik-ühes turbelahendus Acer ProShield pakub sardlahendust, mis on suunatud järgmistele haavatavatele elementidele.

- Seadme kaitse volitamata juurdepääsu eest
- Kohalike andmete kaitse
- Võrgu turvalisus

Acer ProShield hõlmab viit moodulit, mis kaitsevad teie seadet volitamata juurdepääsu ja sissetungimise eest.

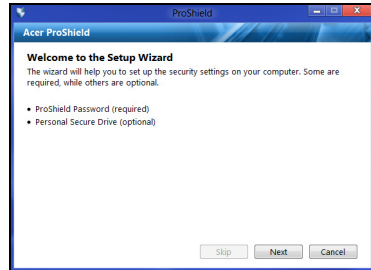
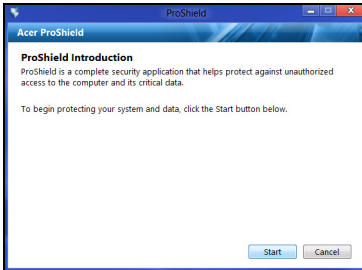
Märkus

Teie arvutil ei pruugi olla kõiki alljärgnevat mooduleid. Et kontrollida, milliseid mooduleid teie arvuti toetab, vaadake oma arvuti tehnilisi andmeid.

- [Credential Manager] (Mandaadihaldur) – parool, sõrmejälje registreerimine (kui arvutil on sõrmejäljeskanner), võrgukontode konfigureerimine
- [Pre-Boot Authentication] (Autentimisfunktsioon Pre-Boot Authentication) – alglaadimise järjekord ja seadme turvalisus
- [Data Protection] (Andmekaitse) – personaalsete turvatud ketaste, failide ja kaustade krüpteerimine
- [Data Removal] (Andmete eemaldamine) – failihunt
- [Information] (Teave) – selle tarkvara kohta

Rakenduse Acer ProShield seadistamine

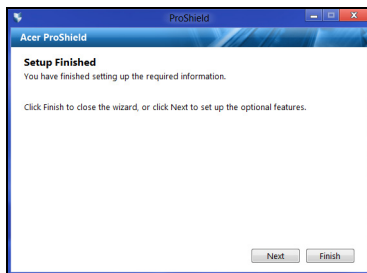
Esimesel Acer ProShieldi käivitamisel on abiks seadistusviisard, mis võimaldab määrata parameetrid Acer ProShieldi jaoks. Alustamiseks klõpsake **[Start] (Start)**. Teilt nõutakse parooli seadistamist ning saate valida [Personal Secure Drive] (Personaalse turvatud ketta) loomise.

Märkus

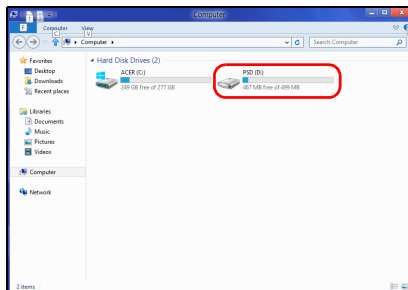
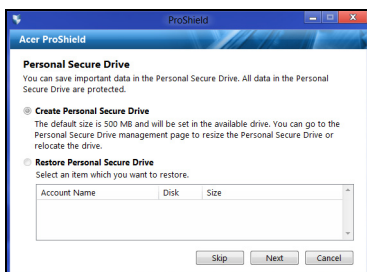
Valige parool, mis jääb hästi meelde, kuid mida oleks raske ära arvata. Ärge kasutage sõnastikes leiduvaid sõnu. Soovitav on kasutada tähtede ja numbrite kombinatsiooni.

Pärast parooli määramist saate klõpsata nupul **[Next] (Järgmine)**, et jätkata [Personal Secure Drive] (Personaalse turvatud ketta) seadistamisega, või **[Finish] (Valmis)**, et viisardist väljuda.

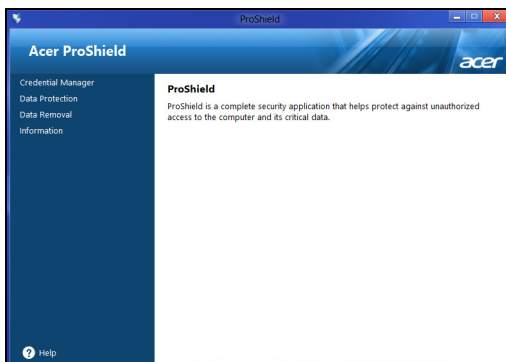

Personaalne turvatud ketas

[Personal Secure Drive, PSD] (Personaalselt turvatud ketas) on turvatud sektsioon teie arvuti kõvakettal, kuhu saate faile salvestada. PSD-le pääseb juurde ainult parooli abil või sõrmejäljega autentides.

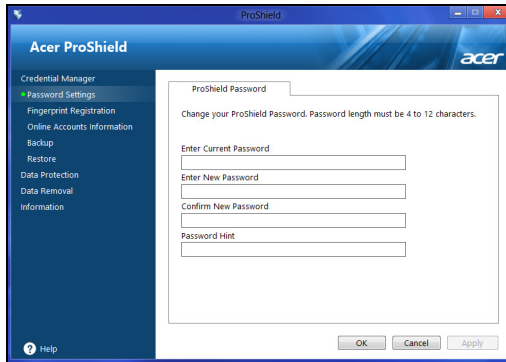
Kui seadistamine on lõpule viidud, võite minna konsooli ProShield Console, et hallata arvutit või muuta seadeid.

Muudatuste tegemiseks kasutage vasakul olevat menüüd.

Mandaadihaldur

Siin saate seadistada ja hallata oma mandaate, sealhulgas autentimisfunktsiooni Pre-Boot Authentication.

Saate muuta ProShieldi ja Windowsi paroole, registreerida sõrmejälgi, hallata võrgukontode teavet ja varundada või taastada mandaaditeavet.

Sõrmejälgedega registreerimine*

* (ainult sõrmejäljeskanneriga arvuti korral)

Saate kasutada sõrmejäljeskannerit arvuti kaitsmiseks volitamata juurdepääsu eest. Registreerige kaks või rohkem sõrmejälge, mida saab seejärel arvuti käivitamisel parooli asemel juurdepääsu saamiseks kasutada.

Lisateabe saamiseks klõpsake valikul **[Registration Tutorial]** (Registreerimisõpetus).

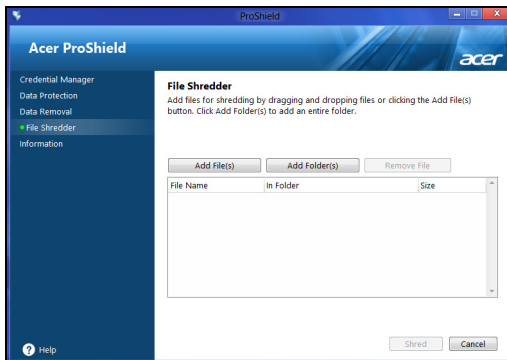
Andmekaitse

Siin saate valida failid, mida soovite krüpteerida või dekrüpteerida, ja hallata oma [Personal Secure Drive] (Personaalset turvatud ketast).

Andmete eemaldamine

Siin saate valida failid, mille soovite kõvakettalt täielikult kustutada. [File Shredder] (Failihunt) kirjutab andmed üle, et neid hiljem leida ei saaks.

Hoiatus

Veenduge, et valite ainult andmed, mida tõesti kustutada soovite. Pärast faili või kausta hävitamist ei ole enam võimalik andmeid taastada.

ARVUTI TURVALISUS

Teie arvuti on väärtuslik investeering, mille eest Te peate hoolt kandma. Õppige, kuidas kaitsta ja kanda hoolt oma arvuti eest.

Paroolide kasutamine

Paroolid kaitsevad teie arvutit autoriseerimata kasutamise eest. Paroolide seadmine loob mitu erinevat kaitsekihti arvuti ja andmete kaitsmiseks.

- Supervisor Password kaitseb autoriseerimata sisenemise eest BIOS-i utiliiti. Kui see parool on seatud, tuleb ta BIOS-i utiliit sisenemiseks uuesti sisestada. **Vt jaotist Paroolide seadmine leheküljel 44.**
- User Password kaitseb arvutit autoriseerimata kasutamise eest. Maksimaalse turvalisuse saavutamiseks kasutage parooli küsimist ka alglaadimisel ning režiimist [Hibernation] (Talveunerežiim) käivitamisel (kui viimane on saadaval).
- Password on Boot kaitseb arvutit autoriseerimata kasutamise eest. Maksimaalse turvalisuse saavutamiseks kasutage parooli küsimist ka alglaadimisel ning režiimist [Hibernation] (Talveunerežiim) käivitamisel (kui viimane on saadaval).

Tähelepanu

Ärge unustage oma Supervisor Passwordi! Kui olete parooli unustanud, võtke ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.

Paroolide sisestamine

Kui parool on seadistatud, ilmub ekraani keskele parooli küsimise aken.

- Kui arvutile on seatud Supervisor Password, ilmub parooliaken ekraanile, kui sisenete BIOS-i utiliiti.
- BIOS-i utiliiti sisenemiseks trükkige sisse Supervisor Password ning vajutage **<Enter>**. Kui sisestasite vale parooli, ilmub ekraanile hoiatustead. Proovige uuesti ning vajutage **<Enter>**.

- Kui arvutile on seatud User Password ning alglaadimisparool on sisse lülitatud, küsitakse parooli alglaadimisel.
- Arvuti kasutamiseks trükkige sisse User Password ning vajutage <Enter>. Kui sisestasite vale parooli, ilmub ekraanile hoiatustead. Proovige uuesti ning vajutage <Enter>.

Tähelepanu

Parooli võib proovida sisestada kolm korda. Kui kolme korra järel ei ole Te sisestanud õiget parooli, süsteem seiskub. Vajutage toitenuppu ja hoidke seda neli sekundit all, et arvuti välja lülituks. Siis lülitage arvuti uuesti sisse ning proovige uuesti.

BIOS-I UTILIIT

BIOS-i utiliit on riistvara konfigureerimisprogramm, mis on arvuti BIOS-i sisse ehitatud.

Arvuti on juba korralikult seadistatud ja optimeeritud, nii et tavaliselt pole teil vaja seda utiliiti käivitada. Kui Te puutute kokku konfiguratsiooniprobleemidega, võib Teil vaja olla seda käivitada.

BIOS-i utiliidi avamiseks vajutage klahvi <F2>, kui ekraanil on kuvatud arvuti logo.

Alglaadimise järjekord

BIOS-i utiliidis alglaadimise järjekorra seadistamiseks avage BIOS-i utiliit, seejärel valige ekraani vasakus servas loetletud kategooriate hulgast **Boot**.

Paroolide seadmine

Alglaadimisel parooli määramiseks avage BIOS-i utiliit, seejärel valige ekraani vasakus servas loetletud kategooriate hulgast **Security**.

Leidke suvand **Set Supervisor Password** ja sisestage selle funktsiooni lubamiseks parool. Kui olete selle funktsiooni jaoks parooli sisestanud, saate suvandi **Password on Boot** lubada/keelata.

Kui olete muudatuste tegemise lõpetanud, valige kindlasti <F10>, et need salvestada ja BIOS-i utiliidist väljuda.

TOITEHALDUS

Sellel arvutil on sisseehitatud toitehalduse seade, mis jälgib süsteemi aktiivsust. Süsteemi aktiivsus viitab ükskõik millisele aktiivsusele, mis sisaldab ühte või mitut järgmistest seadmetest: klaviatuur, hiir, kõvaketas, arvutiga ühendatud välisseadmed ning videomälu. Kui teatud ajaperioodil ei tuvastata aktiivsust, peatab arvuti mõned või kõik nendest seadmetest, et säästa energiat.

Energia säästmine

Kiirkäivituse inaktiveerimine

Arvuti kasutab kiirkäivitust kiirelt käivitumiseks, kuid seejuures kulub signaalide kontrollimisel ka veidi energiat. Need kontrollimised kulutavad aegamööda arvuti akut.

Kui soovite arvuti energiatarvet ja keskkonnamõju vähendada, lülitage kiirkäivitus välja.

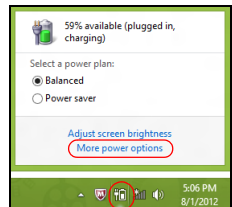

Märkus

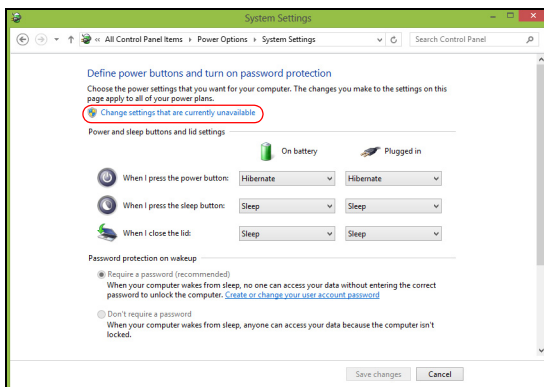
Kui kiirkäivitus on välja lülitatud, võtab arvuti režiimi [Sleep] (Unerežiim) käivitamine kauem aega.

Arvuti ei käivitu ka siis, kui saab käsu käivitumiseks võrgu kaudu (Wake on LAN).

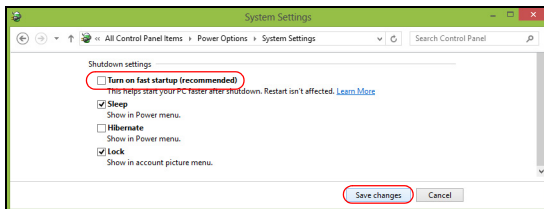
1. Avage töölaud.
2. Klõpsake jaotises [Notification area] (Olekuala) suvandil **[Power Options] (Energiarežiimi suvandid)**.
3. Valige suvand **[More Power Options] (Rohkem energiarežiimi suvandeid)**.
4. Valige suvand **[Choose what the power buttons do] (Valige, mida toitenupud teevad)**.

5. Valige suvand [Change settings that are currently unavailable] (Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad).

6. Kerige allapoole ja inaktiveerige [Turn on fast startup] (Lülita kiirkäivitus sisse).

7. Valige [Save changes] (Salvesta muudatused).

Aku

Arvuti kasutab sisseehitatud liitumakut, mis võimaldab laadimiste vahel pikalt töötada.

Aku näitajad

Akut laetakse iga kord, kui ühendate oma arvuti vahelduvvooluadapteriga. Arvuti toetab töö ajal laadimist, mis võimaldab teil akut laadida arvutit samal ajal edasi kasutades. Väljalülitatud arvutiga laadimisel on aga laadimisaeg märgatavalt lühem.

Akut läheb väga tarvis reisides või elektrikatkestuse ajal.

Aku laadimine

Ühendage vahelduvvooluadapter arvutiga ning seejärel vooluvõrku.

Märkus

Soovitame aku enne magamaminekut ära laadida. Kui laete akut öösel enne reisi, saate uut päeva alustada täielikult laetud akuga.

Uue aku sissetöötamine

Enne aku esmakordset kasutamist tuleks läbi teha ettevalmistusprotsess.

1. Ühendage vooluadapter ning laadige aku täis.
 2. Lülitage arvuti sisse ja lõpetage operatsioonisüsteemi seadistamine.
 3. Ühendage vahelduvvooluadapter lahti.
 4. Kasutage arvutit akutoitel.
 5. Ühendage vahelduvvooluadapter uuesti ja laadige aku täiesti täis.
- Korrake neid samme, kuni akut on kolm korda täielikult laetud ning tühjendatud.

Järgige seda sissetöötamisprotsessi kõigi uute akude puhul või juhul, kui akut ei ole kaua aega kasutatud.

Hoiatus

Ärge laske akul kokku puutuda temperatuuridega alla 0°C (32°F) ega üle 45°C (113°F). Äärmuslikud temperatuurid võivad akule halvasti mõjuda.

Aku suunistekohane kasutamine tagab aku maksimaalse võimaliku laetuse. Kui te seda protseduuri ei järgi, ei ole teil võimalik akut maksimaalselt laadida; see lühendab ka aku tegelikku tööiga.

Sellele lisaks mõjuvad aku kasulikule tööeale halvasti ka järgmised kasutusharjumused.

- Arvuti kasutamine pideval vahelduvvoolul.
- Aku ülalkirjeldatud viisil täielikult tühjendamata ja laadimata jätmine.
- Tihe kasutus: mida rohkem akut kasutate, seda kiiremini jõuab selle eluiga lõpule. Sisseehitatud aku eluiga on pikem kui 1000 laadimis-/tühjenemistsüklit.

Aku tööea optimeerimine

Aku tööea optimeerimine võimaldab Teil aku tööd maksimaalselt ära kasutada, pikendades laadimistsüklit ja parandades laadimise efektiivsust. Soovitame järgida allpool toodud soovitusi.

- Kasutage võimaluse korral vahelduvvoolu, säilitades akut mobiilseks kasutamiseks.
- Eemaldage lisaseadmed, mida te hetkel ei kasuta (nt USB-ketas), sest need võivad voolutarbimist jätkata.
- Hoidke arvutit jahedas ja kuivas kohas. Soovitatav temperatuur on 10°C (50°F) kuni 30°C (86°F). Kõrgemal temperatuuril tühjeneb aku iseenesest kiiremini.
- Liigne laadimine lühendab aku tööiga.
- Kandke hoolt oma vooluadapteri ning aku eest.

Aku taseme kontrollimine

Voolumõõtja näitab aku hetkeseisu. Aku hetkeseisu nägemiseks liigutage hiirekursor tegumiribal olevale aku/vooluikoonile.

Aku tühjenemise hoiatus

Akutoidet kasutades hoidke voolumõõtjal silm peal.

Tähelepanu

Kui saate hoiatuse aku tühjenemise kohta, ühendage võimalikult kiiresti arvutiga vooluadapter. Kui akul lastakse täielikult tühjeneda ja arvuti lülitub välja, võivad andmed kaotsi minna.

Kui ilmub aku tühjenemise hoiatus, sõltub soovitatav käitumisviis olukorrast:

Olukord	Soovitatav käitumisviis
Olemas on vooluadapter ja seinakontakt.	1. Ühendage vahelduvvooluadapter arvutiga ning arvuti pistik seinakontakti. 2. Salvestage kõik vajalikud failid. 3. Jätkake tööd. Kui soovite akut kiiresti laadida, lülitage arvuti välja.
Vooluadapterit või seinakontakti ei ole.	1. Salvestage kõik vajalikud failid. 2. Sulgege kõik rakendusprogrammid. 3. Lülitage arvuti välja.

ARVUTIGA REISIMINE

Sellest peatükist leiate näpunäiteid ja soovitusi, mida arvutiga ringi liikudes või reisisdes arvesse võtta.

Töölauast lahti ühendamine

Arvuti välistest lisaseadmetest lahtiühendamiseks järgige alljärgnevat juhtnööre:

1. Salvestage kõik avatud failid.
2. Eemaldage plaadid optilisest seadmest.
3. Lülitage arvuti välja või režiimi [Sleep] (Unerežiim) või [Hibernate] (Talveunerežiim).
4. Sulgege ekraani kaas.
5. Tõmmake välja vooluadapteri juhe.
6. Ühendage lahti klaviatuur, osutusseade, printer, väline monitor ja kõik muud välisseadmed.
7. Avage Kensington-lukk, kui seda arvuti turvamiseks kasutate.

Ringiliikumine

Kui liigute ainult lühikest maad, näiteks oma kontorist koosolekuruumi.

Arvuti ettevalmistamine

Enne arvuti liigutamist sulgege ja lukustage ekraani kaas, et lülitada arvuti režiimi [Sleep] (Unerežiim). Võite nüüd arvuti hoone piires ohutult endaga kaasa võtta. Režiimist [Sleep] (Unerežiim) väljumiseks avage arvuti kaas, seejärel vajutage vajaduse korral korraks toitenuppu.

Kui võtate arvuti kaasa kliendi kontoris või teise hoonesse, võite arvuti välja lülitada.

Vajutage *klahve* **Windows** + **<C>**, klõpsake suvanditel **[Settings] (Sätted)** > **[Power] (Toide)**, seejärel klõpsake käsul **[Shut Down] (Lülita välja)**.

Või:

Saate lülitada arvuti režiimi [Sleep] (Unerežiim), vajutades unerežiimi kiirklahvi või sulgedes kaane.

Kui olete jälle valmis arvutit kasutama, avage ekraani kaas, seejärel vajutage vajaduse korral korraks toitenuppu.

Märkus

Kui arvuti on olnud mõnda aega režiimis [Sleep] (Unerežiim), võib see lülituda režiimi [Hibernation] (Talveunerežiim) või [Deep Sleep] (Sügava une režiim).

Mida koosolekutele kaasa võtta

Kui koosolekud on võrdlemisi lühikesed, pole Teil ilmselt tarvis endaga kaasa võtta midagi peale arvuti. Kui koosolek tuleb pikem või kui aku pole täielikult laetud, võiksite kaasa võtta voluadapteri, et arvuti koosolekuruumis voluvõrku ühendada.

Kui ruumis pole seinakontakte, lülitage arvuti aku tühjenemise aeglustamiseks režiimi [Sleep] (Unerežiim). Vajutage unerežiimi kiirklahvi või sulgege ekraani kaas, kui te parajasti aktiivselt arvutit ei kasuta.

Arvuti koju kaasa võtmine

Kui hakkate minema kontorist koju või vastupidi.

Arvuti ettevalmistamine

Pärast arvuti töölauast lahti ühendamist järgige selle kojusõiduks ettevalmistamiseks järgmisi juhtnõure:

- Kontrollige, kas olete seadmetest välja võtnud kõik andmekandjad ja plaadid. Andmekandjate jätmise seadmesse võib kahjustada lugeja pead.
- Pakkige arvuti kaitsvasse kotti, mis ei lase sellel kohalt libiseda ning pehmemdab kukkumisel lööki.

Hoiatus

Vältige asjade pakkimist arvuti kaane kõrvale. Rõhk kaanel võib ekraani kahjustada.

Mida kaasa võtta

Kui Teil kodus neid ei ole, võtke endaga kaasa:

- Vooluadapter ja voolujuhe.
- trükitud *seadistusjuhend*.

Tasub silmas pidada

Järgige neid juhtnööre, et kaitsta oma arvutit tööle ja töölt koju transportimisel:

- Vähendage temperatuurimuutuste mõju, hoides arvutit enda kõrval.
- Kui peate pikemaks ajaks peatuma ning ei saa arvutit kaasas kanda, jätke arvuti auto pagasiruumi, et arvuti ei jääks liigkõrge kuumuse kätte.
- Temperatuuri- ja õhuniiskuse muutused võivad põhjustada kondensatsiooni. Enne arvuti sisselülitamist laske sellel jõuda toatemperatuurini ning kontrollige, ega ekraani pole kondenseerunud niiskust. Kui temperatuurierinevus on suurem kui 10°C (18°F), laske arvutil aeglaselt jõuda toatemperatuurini. Kui võimalik, jätke arvuti 30 minutiks keskkonda, mille temperatuur on välistemperatuuri ja toatemperatuuri vahepeal.

Kodukontori ülesseadmine

Kui töotate oma arvutiga tihti kodus, võiksite kodus kasutamiseks osta teise vooluadapteri. Teise adapteri kasutamisega väldite üleliigse koorma kandmist koju ja tööle.

Kui kasutate arvutit kodus pikemateks töödeks, võiksite lisada ka välise klaviatuuri, monitori ja hiire.

Arvutiga reisimine

Tähelepanu

Uurige lennufirmalt järele, kas liitiumakudega reisimiseks on mingeid erinõudeid.

Kui peate sõitma pikemaid vahemaid, näiteks oma kontorihoonest kliendi kontorihoonesse või reisima riigisiselt.

Arvuti ettevalmistamine

Valmistage arvuti ette samamoodi kui seda koju kaasa võttes. Vaadake, et arvuti aku oleks laetud. Lennujaama turvatöötajad võivad Teil paluda arvuti sisse lülitada, kui lähete sellega väravaalasse.

Mida kaasa võtta

Võtke endaga kaasa:

- Vooluadapter
- Printeridraiverid, kui plaanite kasutada teist printerit

Tasub silmas pidada

Lisaks arvuti koju kaasa võtmise juhtnõõridele järgige reisimisel arvuti kaitsmiseks järgmisi juhiseid:

- Kandke arvutit alati kaasas käsipagasina.
- Kui võimalik, laske seda inspekteerida käsitsi. Lennujaamade röntgenaparaadid on ohutud, kuid ärge viige arvutit läbi metallidetektori.

Rahvusvahelised reisid

Tähelepanu

Uurige lennufirmalt järele, kas liitiumakudega reisimiseks on mingeid erinõudeid.

Kui sõidate ühest riigist teise.

Arvuti ettevalmistamine

Valmistage arvuti ette samamoodi kui tavalisteks reiseideks.

Mida kaasa võtta

Võtke endaga kaasa:

- Vooluadapter.
- Sihtkohas kasutamiseks sobivad toitejuhtmed.
- Printeridraiverid, kui plaanite kasutada teist printerit.
- Ostutõend, kui peate seda tolliametnikele näitama.
- Rahvusvahelise Reisigarantii (ITW) pass.

Tasub silmas pidada

Järgige samu ettevaatusjuhiseid kui arvutiga reisimisel.

Lisaks võivad rahvusvahelistel reisidel kasulikud olla järgmised näpunäited:

- Kui reisite teise riiki, kontrollige, kas kohaliku vahelduvpinge ning vahelduvvooluadapteri juhtme karakteristikud on omavahel sobivad. Kui ei, ostke voolujuhe, mis sobiks kohaliku vahelduvpingega. Ärge kasutage arvutile voolu andmiseks kodutehnikale mõeldud konverteereid.
- Kui kasutate modemit, kontrollige, kas modem ja konnektor ühilduvad telekommunikatsioonisüsteemiga riigis, kuhu reisite.

Pordid ja pesad...

See jaotis hõlmab järgmist.

- Teave arvuti portide ja pesade kohta

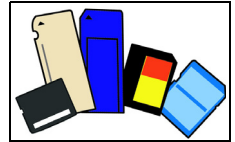
MÄLUKAARDI LUGEJA

Ühendusvõimalused

Teie arvutil on kaardilugeja ja muud pordid/pesad, mis võimaldavad arvutiga ühendada välisseadmeid. Altpoolt leiate juhised erinevate välisseadmete arvutiga ühendamiseks.

Mälukaardi lugeja

Mälukaarte kasutatakse paljudes digitaalkaamerates, pihuarvutites, MP3-mängijates ja mobiiltelefonides.

Mälukaardi sisestamine

1. Joondage kaart nii, et konnektor osutab pordi poole ja konnektorid on allapoole suunatud.
2. Libistage kaart ettevaatlikult porti. Kui peate kaardi sisestamiseks jõudu kasutama, proovige kaarti veidi teises asendis suunata.
3. Lükake kaarti, kuni see kohale klõpsab. Mõni millimeeter kaardist jääb avast välja.

Kui kaart sisaldab faile, võidakse kuvada aken *[Windows Auto Play]* (*Windowsi automaatesitus*) (see on kaardi sisust), mis küsib, kas soovite kasutada kaardi sisule ligipääsemiseks mõnda programmi. Kui pakutakse sobivat valikut, valige see, vastasel korral valige **[Cancel]** (**Loobu**). Kui kaart ei sisalda faile või sisaldab tundmatuid faile, kuvatakse kaardi sisu näitav aken.

SD-, SDHC- ja SDXC-kaardid

Erinevat tüüpi SD-kaardid pakuvad erinevaid võimalusi, kasutades sama üldist ehitust. SD-kaardid sisaldavad kuni 4 GB, SDHC-kaardid sisaldavad kuni 32 GB ja SDXC-kaardid võivad sisaldada kuni 2048 GB (2 TB). Arvuti pakub SDHC- või SDXC-ga ühilduvat kaardilugejat.

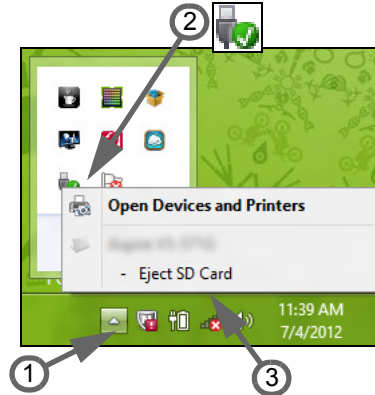

Märkus

SDXC-mälukaarte saab kasutada ainult SDXC-ga ühilduvas lugejas; SD-ja SDHC-kaarte saab kasutada mõlemat tüüpi lugejates.

Kaardi eemaldamine mälukaardi lugejast

1. Klõpsake jaotises [Notification Area] (Olekuala) (kella kõrval) noolel [**Show hidden icons**] (**Peidetud ikoonide kuvamine**).
2. Klõpsake ikoonil [**Safely Remove Hardware**] (**Riistvara ohutu eemaldamine**).
3. Klõpsake valikul [**Eject SD Card**] (**Väljuta SD-kaart**) (või seadme nimel).
4. Oodake, kuni kuvatakse teade [**Safe to Remove Hardware**] (**Riistvara eemaldamine on ohutu**).
5. Eemaldage kaart.

VIDEO- JA HELIPESAD

Ühendage VGA- või DVI-pordiga kuvariga (toetatud ühenduse tüüp sõltub arvuti seadistusest). Sobiv kaabel on tavaliselt kuvariga komplektis.

Kuvari ühendamiseks arvutiga järgige neid samme.

1. Kontrollige, et arvuti on välja lülitatud ja et kuvari toitelüliti on välja lülitatud.
2. Ühendage videokaabel arvuti kuvaripordiga. Kindlustage kaabliühendus komplektis olevate kruvidega.
3. Ühendage kuvari toitekaabel ja sisestage see korralikult maandatud seinakontakti.
4. Järgige kuvari kasutusjuhendis olevaid seadistusjuhiseid.
5. Lülitage kuvari ja seejärel arvuti toide sisse.
6. Veenduge, et parajasti kasutusel olev eraldusvõime ja värskendussagedus ei ületa kuvari spetsifikatsioone. Vajadusel muutke arvuti kasutatavaid kuvaseadeid.

Märkus

*Kuva juhtelementidele ligipääsemiseks vajutage klahve Windows (☐) + W, sisestage sõna „kuva” ja klõpsake suvandil **[Display] (Kuva)**.*

Kõrvaklapid ja mikrofoni

Need pordid võimaldavad ühendada heliseadmeid. Kasutage kõrvaklapiporti stereokõrvaklappide või toitega kõlarite ühendamiseks. Heliseadme ühendamine kõrvaklapiportiga inaktiveerib sisseehitatud kõlarid. Välise mikrofoni ühendamiseks monosalvestuseks kasutage mikrofoniporti; välise mikrofoni ühendamine inaktiveerib sisseehitatud mikrofoni.

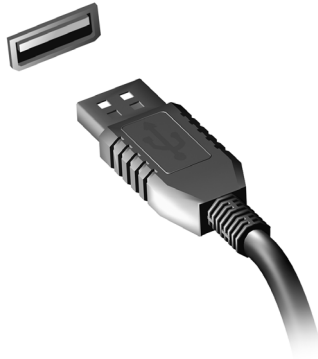

Märkus

Mõnel arvutil on üks nn kombopesa, mis võimaldab kasutada üheviigulisi peakomplekte koos sisseehitatud mikrofoni. Enamasti kasutatakse selliseid peakomplekte nutitelefoni.

UNIVERSAL SERIAL BUS (USB)

USB-port on kiire port, mis võimaldab teil ühendada USB-välisseadmeid, nt hiir, väline klaviatuur, lisamälu (välised kõvakettad) või muu ühilduv seade.

Märkus

Aceri arvutitel on praegu saadaval kaks USB-standardit: USB 2.0 (High-speed USB) ja USB 3.0 (SuperSpeed USB). Aceri arvutite USB 2.0 portidel on must keel, USB 3.0 portidel aga sinine. Parima jõudluse tagamiseks tuleks USB 3.0 seadmed ühendada alati USB 3.0 portidesse. Vaadake oma seadme dokumentatsioonist, millist standardit see toetab.

USB-pordi kaudu saab laadida ka seadmeid, nt tahvelarvutid, nutitelefonid vms. Mõni USB 3.0 port toetab seadmete laadimist ka siis, kui arvuti on režiimis [Hibernate] (Talveunerežiim) või välja lülitatud. Lisaks saate kasutada USB-jaoturit mitme seadme ühendamiseks ühte USB-porti.

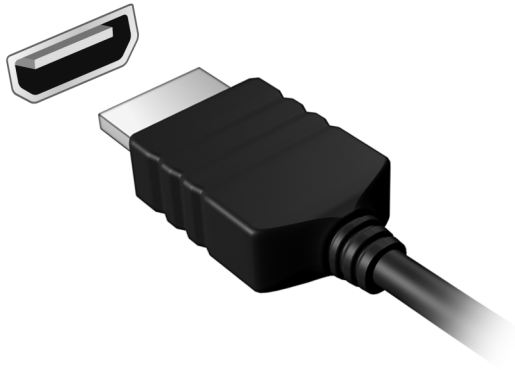
Tähelepanu

USB-mäluseadme eemaldamiseks peaksite paremklõpsama Windowsi tegumiribal USB-ikoonil ja valima käsu „[Eject] (Väljuta) <seade>”, et käskida operatsioonisüsteemil seadme kasutamine lõpetada, enne kui selle eemaldate. Kui te seda ei tee, võite andmed kaotada või välisseadet kahjustada.

HDMI

Kõrglahutusega multimeedialiides (HDMI) on kõrge kvaliteediga täisdigitaalne audio-/videoliides. HDMI võimaldab ühendada iga ühilduva digitaalse heli-/videoallika (nt arvuti, teleriboksi, DVD-mängija ja heli-/videovastuvõtja) mis tahes ühilduva digitaalse heli- ja/ või videomonitoriga (nt digitaaltelevisiooniga (DTV)) vaid ühe kaabli abil.

Tänu vaid ühele kaablile püsib kõik kena ja korras, tagades samal ajal hõlpsa ühenduse ning parima heli- ja videokvaliteedi.

Kas teil on küsimusi?

See jaotis hõlmab järgmist.

- Korduma kippuvad küsimused
- Näpunäited Windows 10 kasutamiseks
- Tõrkeotsinguteave
- Kuidas kaitsta end võrgus
- Kuidas leida Aceri teeninduskeskuse kontaktandmeid

KORDUMA KIPPUVAD KÜSIMUSED

Järgneb nimekiri võimalikest situatsioonidest, mis võivad arvuti kasutamisel ette tulla. Kõigile neist on toodud lihtsad lahendused.

Ma vajutasin volunupule, kuid arvuti ei käivitu ega soorita alglaadimist.

Vaadake voluindikaatorit:

- Kui see ei põle, ei saa arvuti volu. Kontrollige järgmist:
 - Kui kasutate akut, võib see olla tühi ega saa arvutile energiat anda. Ühendage voluadapter aku laadimiseks arvutiga. Teil võib olla vaja enne arvuti uuesti sisselülitamist mõni minut oodata.
 - Vaadake, kas voluadapter on arvuti ja seinakontaktiga korralikult ühendatud.
- Kui indikaator põleb, kontrollige järgmist:
 - Kas arvutiga on ühendatud USB-salvestusseade (USB-mäluseade, CD-seade või nutitelefon)? Eemaldage see ja vajutage süsteemi taaskäivitamiseks klahvikombinatsiooni **<Ctrl> + <Alt> + **.

Ekraanil pole midagi näha.

Arvuti energiahaldussüsteem lülitab ekraani automaatselt välja, et säästa energiat. Vajutage ekraani sisselülitamiseks suvalisele klahvile.

Kui klahvivajutus ei lülita ekraani sisse, võib selle põhjuseks olla kolm asja:

- Heledus võib olla liiga madal. Vajutage heledusastme reguleerimiseks **<Fn> + <▷>** (suurenda).
- Kuvaseade võib olla seatud välisele monitorile. Vajutage kuva vahetamise kiirklahvi, et lülitada kuva uuesti arvutile.
- Kui toite-LED vilgub, võib arvuti olla režiimis [Sleep] (Unerežiim) või [Hibernate] (Talveunerežiim). Töö jätkamiseks vajutage korraks volunupule.

Arvutist ei kosta heli.

Kontrollige järgmisi asju.

- Heli võib olla vaigistatud. Vaadake tegumiribal helitugevuse (kõlari) ikooni. Kui sellel on rist peal, klõpsake ikoonil ja tühistage valik **[Mute all] (Vaigista kõik)**.
- Helitugevus võib olla liiga madal. Kontrollige helitugevust tegumiribal olevalt helitugevuse (kõlari) ikoonilt. Helitugevuse reguleerimiseks võite kasutada ka helitugevuse juhtimise kiirklahve.
- Kui arvuti kõrvaklapipesaga on ühendatud kõrvaklapid, kuularid või välised kõlarid, lülituvad sisseehitatud kõlarid automaatselt välja.

Klaviatuur ei reageeri vajutustele.

Proovige arvuti USB-porti ühendada väline klaviatuur. Kui see töötab, võtke ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega, kuna sisemine klaviatuurikaabel võib olla lahti.

Printer ei tööta.

- Kontrollige, kas printer on ühendatud vooluvõrku ning on sisse lülitatud.
- Veenduge, et printeri kaabel on kindlalt USB-porti ja vastavasse printeri porti ühendatud.

Soovin taastada arvuti algsätteid.

Märkus

Kui teie süsteemi versioon on mitmekeelne, on süsteemi esmakordsel käivitamisel valitud operatsioonisüsteem ja keel hilisemal taastamisel ainsad võimalikud valikud.

Taaste protsess aitab Teil taastada C: algse tarkvaraga, mis oli installitud, kui oma arvuti ostsite.

Hoiatus

Teie C-ketas ketas formaaditakse üle ning kõik andmed kustutatakse. Enne selle funktsiooni kasutamist on oluline teha varukoopiad kõigist andmefailidest.

Enne taasteoperatsiooni sooritamist kontrollige BIOS-i seadeid.

1. Kontrollige, kas **Acer disk-to-disk recovery** on sisse lülitatud või mitte.

2. Vaadake, et **D2D Recovery** menüüs **Main** olekuks on **Enabled**.
3. Väljuge BIOS-i utiliidist ning salvestage muudatused. Süsteem teeb seejärel taaskäivituse.

Märkus

BIOS-i utiliidile juurdepääsemiseks vajutage klahvi <F2>, kui näete alglaadimise ajal Aceri logo.

Lisateavet vt jaotist **Arvuti taastamine leheküljel 24**.

Hooldustaotlus

Rahvusvaheline Reisigarantii (ITW)

Teie arvutit kaitseb Rahvusvaheline Reisigarantii (ITW), mis tagab Teile reisides turvalisuse ja rahu. Arvutiga on kaasas ITW-pass, kus on kirjas kõik, mida on vaja ITW programmi kohta teada. Bukletis on nimekiri olemasolevatest autoriseeritud teeninduskeskustest. Lugege pass põhjalikult läbi.

Hoidke ITW-passi alati käepärast, eriti kui olete reisil, et saada meie teeninduskeskustest toetust. Lisage ITW-passile ka ostutõend.

Kui riigis, kus te asute, ei ole Aceri poolt autoriseeritud ITW teeninduskohta, võite siiski saada ühendust meie kontoritega üle kogu maailma. Külastage veebisaiti **www.acer.com**.

Enne helistamist

Kui helistate Aceri online-teenindusse, hoidke käepärast järgmine informatsioon ning olge palun helistamise ajal oma arvuti juures. Teie abiga saame me vähendada kõnele kuluvat aega ning lahendada Teie probleeme efektiivsemalt. Kui Teie arvuti väljastab veateateid või piiksub, pange need ekraanile ilmudes kirja (piiksumise puhul nende arv ja järjekord).

Teilt nõutakse järgmise teabe esitamist:

Nimi:

Aadress:

Telefoninumber:

Masina ja mudeli tüüp:

Seerianumber:

Ostukuupäev:

Näpunäiteid ja soovitusi Windows 10 kasutamiseks

Teame, et tegu on uue operatsioonisüsteemiga, millega harjumine võtab aega, seetõttu oleme kirja pannud mõned juhtnöörid.

Kuidas saab jaotisesse [Start] (Avakuva)?

Toksake ekraani vasakus alanurgas nupul [Start] (Start).

Kus on nupp [Start] (Start)?

Nupp [Start] (Start) kuvatakse töölaua tegumiribal. Selle toksamine avab [Start] (Avakuva), kus saate rakendusi käivitada.

Kuidas näha kõiki oma rakendusi?

Toksake *Windowsi nupul [Start] (Start)* ja seejärel suvandil **[All apps] (Kõik rakendused)**, et kuvada arvutis installitud rakenduste loend.

Kuidas arvuti välja lülitada?

Toksake *Windowsi nupul [Start] (Start)* ja seejärel toiteikoonil ning suvandil > **[Shut down] (Sule arvuti)**.

Kas teatised saab välja lülitada?

Teatised saab välja lülitada, et saaksite arvutiga tööd jätkata, nii et teatised teid enam ei sega.

Toksake *Windowsi nupul [Start] (Start)* ja seejärel suvanditel **[Settings] (Sätted) > [System] (Süsteem) > [Notifications & actions] (Teatised ja toimingud)**. Siin saate lubada/keelata kõigi rakenduste teavitused või valida, millised rakendused lubada/keelata.

Kuidas saab arvuti lukust lahti?

Arvuti lukust avamiseks libistage lukustusekraani ülespoole ja koputage kasutajakonto ikoonil. Kui teie kontole on seadistatud parool, peate jätkamiseks sisestama parooli.

Kas lukustuskuva saab isikupärastada?

Lukustuskuva saate isikupärastada teise taustapildi, piltide slaidiseansi või kiiresti oleku ja teavituste kuvamisega.

Tausta muutmiseks toksake *Windowsi nupul [Start] (Start)* ja seejärel suvanditel **[Settings] (Sätted)** > **[Personalization] (Isikupärastamine)**. Siin saate teha järgmist.

- Valida lukustuskuva jaoks taustapildi
- Lülitada *[Slide show] (Slaidiseansi)* sisse või välja
- Valida lukustuskuva rakendused.

Kuidas häälestada lukustuskuva slaidiseanssi?

1. Toksake *Windowsi nupul [Start] (Start)* ja valige **[Settings] (Sätted)** > **[Personalization] (Isikupärastamine)**.
2. Valige jaotises Taust suvand *[Slideshow] (Slaidiseanss)*.
3. Toksake suvandil **[Add a folder] (Kausta lisamine)** ja avage kaust, mida soovite kasutada (vaikimisi avaneb kaust *[Pictures] (Pildid)*). Toksake suvandil **[Choose this folder] (Vali see kaust)**, et lisada kaust lukustuskuva slaidiseanssi.
4. Kausta eemaldamiseks lukustuskuva slaidiseansist valige kaust ja seejärel toksake suvandil **[Remove] (Eemalda)**.
5. Muutke ka teisi sätteid vastavalt oma vajadustele.

Kuidas saab paane liigutada?

Toksake paanil ja lohistage see *[Start] (Avakuval)* kohta, kus soovite selle kuvada. Teised paanid liigutatakse eest ära, et valitud paan sobituks oma uude asukohta.

Kas paane saab rühmitada?

Jah, saab küll. Toksake ja hoidke paani, kuni ekraan tumeneb. Lohistage paani, et korraldada *[Start] (Avakuva)* soovitud viisil.

Kas paane saab suuremaks või väiksemaks teha?

Jah, saab küll. Toksake ja hoidke paani, kuni ekraan tumeneb. Toksake ikooni ... ja valige kuvatavast menüüst suurus.

Kas ekraani eraldusvõimet saab muuta?

Jah, saab küll. Toksake suvandil **[Search] (Otsing)** ja kasutage ekraaniklaviatuuri, et sisestada tekstiväljale tekst „Juhtpaneel” ja kuvada tulemused, seejärel toksake suvanditel **[Control Panel] (Juhtpaneel) > [Adjust screen resolution] (Ekraani eraldusvõime kohandamine)**. Teine võimalus on toksata pikalt ekraanil suvalises kohas ja seejärel valikul **[Screen resolution] (Ekraani eraldusvõime)**.

Kuidas määrata äratust?

Teie arvuti võib toimida äratuskellana. Rakenduse *[Alarms] (Äratused)* otsimiseks sisestage sõna „äratused”.

1. Valige äratusele nimi.
2. Seadistage aeg, valides tunnid ja minutid.
3. Valige EL või PL.
4. Valige, mis päevadel peaks äratus aktiveeruma.
5. Valige heliteatis.
6. Valige edasilükkamise aeg.
7. Salvestage äratus, toksates paremas alanurgas ikoonil *[Save] (Salvesta)*.

Märkus

Äratus kõlab ainult siis, kui arvuti on määratud ajal ärkvel.

Kus on mu rakendused?

Toksake nupul **[Search] (Otsing)** ja sisestage hüpikklaviatuuri kasutades rakenduse nimi, mille soovite avada. Täieliku rakenduste loendi nägemiseks toksake *Windowsi nupul [Start] (Start)* ja seejärel valikul **[All apps] (Kõik rakendused)**.

Kuidas teha nii, et rakendus ilmuks jaotises [Start] (Avakuva)?

Kui olete kuval *[All apps] (Kõik rakendused)* ja soovite, et mõni rakendus kuvataks *[Start] (Avakuvale)*, siis hoidke sõrme rakendusel, kuni ekraan tumeneb. Kui vabastate rakenduse, toksake kuvatavas menüüs valikul **[Pin to Start] (Kinnita avakuvale)**.

Kuidas jaotisest [Start] (Avakuva) paane eemaldada?

Toksake ja hoidke paani, kuni ekraan tumeneb. Kui vabastate paani, toksake *ikoonil [Unpin] (Eemalda)*, et eemaldada paan *[Start] (Avakuvale)*.

Kuidas kuvada rakendus tegumiribal?

Kui olete kuval *[All apps] (Kõik rakendused)* ja soovite, et mõni rakendus kuvataks tegumiribal, siis hoidke sõrme rakendusel, kuni ekraan tumeneb. Kui vabastate rakenduse, toksake kuvatavas menüüs valikul **[Pin to taskbar] (Kinnita tegumiribale)**.

Kuidas rakendusi installida?

[Windows Store] (Windowsi poe) rakendusi saab alla laadida rakendusest *[Store] (Pood)*. Rakenduste ostmiseks ja allalaadimiseks rakenduse *[Store] (Pood)* kaudu peab teil olema Microsofti tunnus.

Ma ei leia selliseid rakendusi nagu [Notepad] (Notepad) ja [Paint] (Paint)! Kus need on?

Toksake nupul **[Search] (Otsing)** ja sisestage hüpikklaviatuuri kasutades rakenduse nimi, mille soovite avada. Teine võimalus on avada jaotis *[All apps] (Kõik rakendused)* ja kerida suvandini „*[Windows Accessories] (Windowsi tarvikud)*”, et näha pärandprogrammide loendit.

Mis on Microsofti tunnus (konto)?

Microsofti tunnus on e-posti aadress ja parool, mida kasutate Windowsisse sisselogimisel. Võite kasutada ükskõik millist e-posti aadressi, kuid kõige parem on, kui valite sellise aadressi, mida kasutate sõpradega suhtlemiseks ja lemmik saitidele sisselogimiseks. Kui logite oma arvutisse Microsofti kontoga sisse, ühendate oma arvuti teile tähtsate inimeste, failide ja seadmetega.

Kas mul läheb seda vaja?

Teil pole Windows 10 kasutamiseks Microsofti tunnust vaja, kuid see tunnus teeb teie elu lihtsamaks, sest selle abil saate sünkroonida andmed, mis asuvad erinevates arvutites, kuhu te Microsofti tunnusega sisse logite.

Kuidas selle saab?

Kui olete Windows 10 juba installinud, kuid te pole Microsofti kontoga sisse loginud või teil pole Microsofti kontot ja soovite selle saada, siis toksake *Windowsi nupul [Start] (Start)* ja seejärel suvanditel **[Settings] (Sätted) > [Accounts] (Kontod) > [Sign in with a Microsoft account] (Sisselogimine Microsofti kontoga)** ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Kuidas saab kontrollida, kas Windowsi värskendusi on?

Toksake *Windowsi nupul [Start] (Start)* ja seejärel suvanditel **[Settings] (Sätted) > [Update & recovery] (Värskendamine ja taaste) > [Windows Update] (Windows Update)**. Toksake sätete konfigureerimiseks suvandil **[Advanced options] (Täpsemad suvandid)**.

Kust leiab lisateavet?

Lisateabe saamiseks külastage järgmisi lehti:

- Windows 10 teave: go.acer.com/windows-tutorial
- Toe KKK-d: support.acer.com

Probleemide lahendamine

Selles peatükis räägitakse, kuidas lahendada süsteemis sagedamini esinevaid probleeme. Probleemi tekkides lugege seda enne, kui helistate tehnikule. Lahendused tõsisematele probleemidele nõuavad arvuti lahtivõtmist. Ärge proovige arvutit ise lahti võtta, vaid võtke ühendust edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.

Näpunäiteid probleemide lahendamiseks

Arvuti kasutab kõrgtehnoloogilist lahendust, mis näitab ekraanil veateateid, mis aitavad teil lahendada probleeme.

Kui süsteem väljastab veateate või esineb mõni vea sümptom, vaadake palun alapeatükki "Veateated". Kui probleem ei lahene, võtke ühendust oma edasimüüjaga.

Veateated

Kui saate veateate, märkige teade üles ning võtke tarvitusele parandusmeetmed. Alljärgnevas tabelis on tähestiku järjekorras kirjas veateated koos soovitusliku tegutsemisviisiga.

Veateated	Parandusmeetmed
CMOS battery bad	Võtke ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.
CMOS checksum error	Võtke ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.
Disk boot failure	Sisestage süsteemiketas (alglaaditav), seejärel vajutage arvuti taaskäivitamiseks <Enter> .
Equipment configuration error	Vajutage BIOS-i utiliiti sisenemiseks (POST-i ajal) <F2> , seejärel vajutage BIOS-i utiliidis Exit , et arvuti taaskäivitada.
Hard disk 0 error	Võtke ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.
Hard disk 0 extended type error	Võtke ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.
I/O parity error	Võtke ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.

Veateated	Parandusmeetmed
Keyboard error or no keyboard connected	Võtke ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.
Keyboard interface error	Võtke ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.
Memory size mismatch	Vajutage BIOS-i utiliiti sisenemiseks (POST-i ajal) <F2>, seejärel vajutage BIOS-i utiliidis Exit , et arvuti taaskäivitada.

Kui paranduslike meetmete rakendamise järel on Teil ikka probleeme, võtke palun abi saamiseks ühendust oma edasimüüja või autoriseeritud teeninduskeskusega.

INTERNET JA VÕRGUTURVE

Esimesed sammud võrgus

Arvuti kaitsmine

Arvuti kaitsmine interneti kaudu levivate viiruste ja rünnakute eest on väga tähtis (**vt jaotist Turvalisus leheküljel 76**). Arvuti esmakordsel käivitamisel pakutakse kõikehõlmavat internetiturbe programmi. Peaksite aktiveerima selle kaitse võimalikult kiiresti, kindlasti enne internetiga ühenduse loomist.

Valige internetiteenuse pakkuja

Interneti kasutamine on saanud igapäevase arvutikasutuse loomulikuks osaks. Vaid mõne lihtsa sammuga saate luua ühenduse tohutu teadmiste ja suhtlusvahendite koguga. Selleks peaksite kõigepealt valima *internetiteenuse pakkuja* (ISP), kes pakub ühendust teie arvuti ja interneti vahel. Uurige oma piirkonnas saadaolevaid ISP-sid, vesteldes ka sõprade ja perekonnaga nende kogemustest ning lugedes arvustusi ja klientide hinnanguid. Valitud ISP pakub suuniseid internetiga ühendamise kohta (teil võib olla vaja lisatarkvara või spetsiaalset telefoniliiniga ühendatavat „boksi”).

Ühenduse tüübid

Olenevalt arvuti mudelist, asukohast ja sidevajadustest on teil internetiga ühenduse loomiseks mitu viisi.

Sissehelistamine

Mõnedel arvutitel on telefoni sissehelistamise („modemi”) konnektor. See võimaldab luua internetiga ühenduse telefoniliini kasutades. Sissehelistamisühendust kasutades ei saa te ühel telefoniliinil samaaegselt modemit ja telefoni kasutada. Seda tüüpi ühendus on soovitatav ainult siis, kui kasutate internetti vähe, kuna ühenduse kiirus on aeglane ja ühendusaja eest küsitakse tavaliselt tunnitasu.

DSL (nt ADSL)

DSL (Digital Subscriber Line) on „alati sisselülitatud” ühendus, mis töötab telefoniliini kaudu. DSL ja telefon ei kasuta samu sagedusi, nii saate kasutada telefoni samal ajal, kui olete ühendatud internetiga (selleks on igal telefonipesal vaja häirete vältimiseks „mikrofiltrit”). DSL-i kasutamiseks peate asuma DSL-iga varustatud telefoniteenuse lähedal (maapiirkondades pole teenust mõnikord saadaval). Ühenduse kiirused olenevad asukohast, aga DSL pakub tavaliselt väga kiiret ja usaldusväärset internetiühendust. Kuna tegemist on püsiühendusega, nõutakse selle eest tavaliselt fikseeritud kuutasu.

Märkus

DSL-ühenduse jaoks on vaja sobivat modemit. Modemit pakub tavaliselt ISP registreerumisel. Paljud neist modemitest sisaldavad ruuterit, mis pakub ligipääsu võrgule ja Wi-Fi-le.

Kaabel

Kaabelühendus pakub kiiret interneti püsiühendusteenust kaabeltelevisiooniliini kaudu. Teenus on tavaliselt saadaval suurtes linnades. Saate internetiühendusega samal ajal telefoni kasutada ja kaabeltelevisiooni vaadata.

Mobiilside

Mobiilsideühendus võimaldab kasutada kodust eemal olles internetiga ühenduse loomiseks mobiilsidevõrke (nagu mobiiltelefonide kasutatavad võrgud). SIM-kaardi pesa võib olla arvutisse sisseehitatud või nõuda välisseadet, nt USB-modemit või ka sobivalt varustatud mobiiltelefoni.

Märkus

Kui arvutil on SIM-kaardi pesa, vajate ühilduvat SIM-kaarti ja lepingut mobiilsideteenuse pakkujaga. Enne mobiilside funktsioonide kasutamist küsige teenusepakkujalt, kas sellega kaasneb lisatasusid, nt rändlustasud.

Võrgühendused

LAN (kohtvõrk) on arvutite rühm (nt büroohoones või kodus), mis jagab ühist sideliini ja ühiseid ressursse. Võrgu seadistamisel saate jagada faile, välisseadmeid (nt printerit) ja internetiühendust. Saate kohtvõrgu seadistada juhtmega tehnoloogiaid (nt Ethernet) või juhtmevabasid tehnoloogiaid (nt Wi-Fi või Bluetooth) kasutades.

Juhtmevabad võrgud

Juhtmevaba LAN või WLAN on juhtmevaba kohtvõrk, mis võib ilma juhtmeteta ühendada kaks või enam arvutit. Juhtmevaba võrgu seadistamine on lihtne ning see võimaldab teil jagada faile, välisseadmeid ja internetiühendust.

Mis on juhtmevaba võrgu eelised?

Liikuvus

Juhtmevaba LAN-i süsteemid võimaldavad teil ja teistel teie koduvõrgu kasutajatel jagada juurdepääsu failidele ning võrku ühendatud seadmetele, näiteks printerile või skannerile.

Lisaks saate jagada internetiühendust teiste kodus olevate arvutitega.

Paigaldamise kiirus ja lihtsus

Juhtmevaba LAN-süsteemi paigaldamine on kiire ja lihtne ning see välistab vajaduse tõmmata kaableid läbi seinte ja lagede.

Juhtmevaba LAN-i komponendid

Kodus juhtmevaba võrgu seadistamiseks on teil vaja järgmisi esemeid.

Pääsupunkt (ruuter)

Pääsupunktid (ruuterid) on kahesuunalised saatja-vastuvõtjad, mis edastavad andmeid ümbritsevasse keskkonda. Pääsupunktid toimivad vahendajatena fiksvõrgu ja juhtmevaba võrgu vahel. Enamikul ruuteritel on sisseehitatud DSL-modem, mis võimaldab teile juurdepääsu kiirele DSL internetiühendusele. Teie valitud ISP (internetiteenuse pakkuja) varustab teid tavaliselt modemi/ruuteriga, kui tellite neilt teenuse. Täpsemad seadistusjuhised leiate oma pääsupunktiga/ruuteriga kaasasolevatest dokumentidest.

Võrgukaabel (RJ45)

Võrgukaablit (nimetatakse ka RJ45 kaabliks) kasutatakse host-arvuti ühendamiseks pääsupunktiga (vaadake allolevat joonist); seda tüüpi kaablit võib kasutada ka välisseadmete ühendamiseks pääsupunktiga.

Juhtmevaba adapter

Seesmine juhtmevaba võrgu adapter on tavaliselt juba arvutisse paigaldatud. Nupp või Windowsi juhtelemendid võimaldavad adapterit aktiveerida või inaktiveerida.

Töötava võrgu skeem

1. Pääsupunkt/ruuter
2. Lauaarvuti
3. Modem
4. Printer
5. Kaasaskantav arvuti
6. Pihuarvuti/nutitelefon
7. Võrgukaablid (RJ45)

Juhtmevaba võrguühenduse sisse-/väljalülitamine

Enamikul arvutitel on nupp „Wi-Fi”, mis lülitab võrguühenduse sisse või välja. Kui arvutil on juurdepääs juhtmevabale võrgule, aga arvutil pole *Sidenuppu*, võite võrgu haldamise valikuid kasutades juhtmevaba võrgu sisse või välja lülitada või määrata, mida võrgus jagatakse. Otsige märksõna „HomeGroup” ja seejärel klõpsake suvandil **HomeGroup**.

Hoiatus

Lendamise ajal võib traadita seadmete kasutamine olla keelatud. Lülitage kõik seadmed enne lennuki pardale minemist välja; seadmed võivad ohustada lennuki tööd, häirida sidet ning isegi olla ebaseaduslikud. Pärast lendutõusu küsige meeskonnalt, kas võite Wi-Fi sisse lülitada.

Surfake võrgus!

Internetis surfamiseks vajate programmi, mida nimetatakse internetibrauseriks. *[Internet Explorer]* (*Internet Explorer*) pakub lihtsat ja turvalist veebisirvimiskogemust. Kui paigaldatud on juurdepääs internetile ja olete loonud ühenduse, klõpsake [Start] (Avakuval) [Internet Explorer] (Internet Explorer) paanil või töölaual asuval ikoonil ning viige oma internetikogemus uuele tasemele!

Ettevõtte Acer veebisait

Miks mitte külastada alustuseks meie veebisaiti – **www.acer.com**.

Acer on pühendunud teile pideva isikliku toe pakkumisele ettevõttelt. Just oma vajadustele sobiva abi saamiseks vaadake jaotist *[Support]* (*Tugi*).

www.acer.com on üks võrgutegevuste ja -teenuste maailma: külastage meid regulaarselt, et leida uut teavet ja allalaaditavat materjali!

Turvalisus

Tõenäoliselt ei jõua te ära oodata, et hakata internetis pakutavat avastama. Internetis turvalisuse tagamiseks on Acer arvutisse eelinstallitud programmi McAfee Internet Security Suite.

McAfee Internet Security Suite töötab vaikselt taustal, et blokeerida tänapäevaseid keerulisi ohte ning kaitsta teie identiteeti võrgus sisseostude või pangatoimingute tegemisel või veebi sirvimisel.

McAfee Internet Security Suite blokeerib võrgupõhised identiteedivarguse katsed, tuvastab ja kõrvaldab nuhkvara, eemaldab viirused ja internetiussid ning kaitseb häkkerite eest.

Mõisted

Mis on viirus?

Pahatahtlik tarkvara, mida tavaliselt nimetatakse „viirusteks”, hõlmab programme, mis on mõeldud arvutite nakatamiseks ja kahjustamiseks. Enamikku viiruseid edastatakse interneti, e-kirjade või pahatahtlike veebilehtede kaudu. Tüüpiline viirus paljuneb ja

edastab ennast nähtamatuks jäädes paljudesse arvutitesse. Muud tüütuste vormid, nt Trooja hobused, ussid või rämpsposst, võivad samuti arvutit mitmel viisil nakatada, kasutades ressursse või ummistades võrgu.

Märkus

Acer garanteerib, et arvuti oli ostuajal 100% viirustevaba ega kata viirustest tulenevaid kahjusid.

Mis on nuhkvara?

Nuhkvara tähendab üldiselt soovimatuid programme, mis laaditakse sageli teie teadmata arvutisse alla, kui olete internetiga ühendatud. Kui selline programm on arvuti nakatanud, saab see jälgida teie sirvimistegevust, koguda isiklikku teavet, põhjustada hüpikakende kuvamist või isegi muuta arvuti konfiguratsiooni. Nuhkvara tarbib arvuti ressursse, võib internetiühendust või tervet arvutisüsteemi aeglustada ning isegi kokkujooksmist põhjustada.

Nuhkvara kasutavad mõnikord ebaausad ettevõtted teie külastatavate veebilehtede jälgimiseks, et teha kindlaks teie veebis surfamise harjumused ja kuvada ekraanil just teile suunatud hüpikreklaame. Mõnikord läheb nuhkvara lihtsalt tegevuse üldisest jälgimisest kaugemale ning jälgib lausa klahvivajutusi ja jäädvustab paroole, tuues kaasa tõsise turvariski.

Mis on pahavara?

Pahatahtlik tarkvara, tuntud ka kui *pahavara*, on tarkvara, mis on mõeldud kavatsuslikult arvuti kahjustamiseks. Nt viirused, ussid ja Trooja hobused on pahatahtlik tarkvara. Arvuti kaitsmiseks pahavara vastu veenduge, et arvuti kasutab ajakohast viirusetõrje- ja pahavaratõrjetarkvara.

Mis on isiklik tulemüür?

Isiklik tulemüür on tarkvaraprogramm, mis on mõeldud volitamata juurdepääsu vältimiseks privaatsesse võrku või sellest väljapoole. See toimib kilbina internetiühenduse kaitsmiseks soovimatute ühenduste eest, millest mõned võivad püüda arvuti juhtimist üle võtta või viirusi või pahatahtlikke programme installida või edasi levitada. Jälgitakse iga ühendust teie arvutiga – programmid, mis proovivad loata teavet vastu võtta, tuvastatakse, ja tulemüür kuvab märguande.

Seejärel saate otsustada, kas lubate ühenduse; kui ühendus on programmiga, mida parajasti kasutate, tuleb seda tavaliselt lubada (nt mängu puhul, mis ühendab mitmekesi mängimise serveriga, või entsüklopeedia puhul, mis teeb sisuvärskendust).

Kuidas arvutit kaitsta?

Küberkuritegude ennetamine võib olla küllaltki lihtne – mõne tehnilise näpunäite ja terve mõistusega relvastatult saab vältida paljusid rünnakuid. Üldiselt proovivad võrgukurjategijad võimalikult kiiresti ja lihtsalt raha teenida. Mida raskemaks nende töö teete, seda tõenäolisemalt jätavad nad teid rahule ja liiguvad edasi kergema sihtmärgi juurde. Allolevad näpunäited annavad põhiteavet võrgupettuste ennetamise kohta.

Hoidke arvuti uusimate tarkvarapaikade ja värskendustega ajakohasena

Üks parimaid viise ründajaid arvutist eemal hoida on rakendada paiku ja muid tarkvaraparandusi kohe, kui need saadaval on. Arvutit regulaarselt värskendades blokeerite ründajaid, kes soovivad tarkvaravigu (haavatavusi) teie süsteemi sisse murdmiseks ära kasutada.

Arvuti ajakohasena hoidmine ei kaitse mitte ainult teid kõigi rünnakute eest, vaid teeb häkkeritele süsteemi juurdepääsu saamise palju raskemaks, blokeerib paljud lihtsamad ja automatiseeritud rünnakud täielikult, ning sellest võib piisata väiksema meelegi kindlusega ründajate peletamiseks, et nad alla annaks ja mujalt haavatavamalt arvutit otsiks.

Microsoft Windowsi ja muu populaarse tarkvara uuemaid versioone saab seadistada värskendusi automaatselt alla laadima ja rakendada, nii et te ei pea tarkvaravärskenduste otsimist meeles pidama. Tarkvara automaatse värskendamise funktsioonide kasutamine on suurepärane algus enda kaitsmiseks võrgus.

Kaitske arvutit turbetarkvaraga

Elementaarse võrguturbe jaoks on vaja mitut tüüpi turbetarkvara. Turbetarkvara põhielemendid on tulemüüri- ja viirusetõrjeprogrammid. Tulemüür on tavaliselt arvuti esimene kaitseliin – see määrab, kes ja mis saab teie arvutiga võrgus suhelda. Võite mõelda tulemüürist kui „politseinikust”, kes jälgib kõiki internetis teie arvutisse ja sealt välja

liikuda proovivaid andmeid, lubades suhtlust, mille ohutus on teada, ja blokeerides „halva” liikluse, nt rünnakute, jõudmise arvutisse.

Järgmine kaitseliin on sageli viirusetõrjetarkvara, mis jälgib kõiki võrgutegevusi, nt e-kirju ja veebi sirvimist, ning kaitseb viiruste, usside, Trooja hobuste ja muud tüüpi pahatahtlike programmide eest. Viirusetõrje ja nuhkvaratõrje tarkvara tuleks seadistada end ise värskendama ja tarkvara peaks tegema seda iga kord, kui luuakse internetiühendus.

Integreeritud turbekomplektid, nt McAfee Internet Security Suite, mis ühendavad tulemüüri, viirusetõrje ja nuhkvaratõrje muude funktsioonidega, nt rämpspostikaitse ja lapselukud, on muutunud populaarseks, sest pakuvad kogu võrgukaitseks vajalikku turbetarkvara ühes komplektis. Paljud inimesed leiavad, et mitmekülgne turbekomplekt on hea alternatiiv mitme erinevat tüüpi turbetarkvara installimisele, seadistamisele ja värskendamisele.

McAfee Internet Security Suite'i täielik versioon on teie Aceri süsteemi eelinstallitud. Tarkvara hõlmab turbevärskenduste tasuta proovitellimust. Aktiveerige see kindlasti!

Valige tugevad paroolid ja hoidke neid turvaliselt

Paroolid on tänapäeval internetis elu tavaline osa; kasutame neid kõigeks alates lillede tellimisest ja internetipangandusest kuni lemmiklennufirma veebisaidile sisselogimiseni, et vaadata seal kogunenud kilomeetreid. Järgmised nõuanded aitavad võrgukogemust turvalisena hoida.

- Raskesti äraarvatava parooli valimine on esimene samm paroolide kaitsmiseks ja valedesse kättesse sattumise eest hoidmiseks. Tugevatel paroolidel on kaheksa või rohkem tähemärki ja need kasutavad tähtede, numbrite ja sümbolite kombinatsiooni (nt # \$ % ! ?). Vältige järgmiste andmete kasutamist paroolina: teie kasutajanimi, kõik isikuandmetel põhinev (nt perekonnanimi) ja sõnastikus leiduvad sõnad, eriti „parool”. Internetipangalaadsete teenuste jaoks proovige valida eriti tugevad, ainukordsed paroolid.
- Hoidke oma paroole turvalises kohas ja ärge kasutage sama parooli kõigi võrguteenuste puhul.
- Muutke paroole regulaarselt, vähemalt iga 90 päeva järel. See võib piirata kahju, mida põhjustavad juba teie kontole juurdepääsu

saanud inimesed. Kui märkate mõne oma võrgukonto puhul midagi kahtlast, on üks esimesi samme parooli muutmise.

Kaitske oma isikuandmeid

Olge võrgus oma isikuandmete, nt nime, koduse aadressi, telefoninumbri ja e-posti aadressi, jagamisel tähelepanelik. Paljude võrguteenuste kasutamiseks peate paratamatult pakkuma isikuandmeid, et oleks võimalik arveldamist hallata ja ostetud kaupu tarnida. Kuna isikuandmete avaldamist saab harva täielikult vältida, sisaldab järgmine loend nõuandeid isikuandmete turvaliseks jagamiseks võrgus.

- **Olge valvel petturlike e-kirjade suhtes.** Petturliku kirja võivad reeta õigekirjavead, vilets grammatika, kummaline sõnastus, imelike laienditega veebisaidiaadressid, veebisaidiaadressid, mis koosnevad tavapärase sõnade asemel täielikult numbritest, ja kõik muu ebatavaline. Lisaks ütlevad õngevõtmiskirjad sageli, et peate konto avatuna hoidmiseks kiiresti tegutsema või turvet värskendama, või nõuavad kiiresti teabe pakkumist, öeldes, et vastasel korral juhtub midagi halba. Ärge laske end õnge võtta.
- **Ärge klõpsake e-kirjas oleval lingil**, kui te ei ole palunud e-kirja endale saata. Kui saate e-kirja, mis palub teil toimingut tegemiseks, näiteks parooli lähtestamiseks, lingil klõpsata, kuid te ei ole taotlenud oma parooli lähtestamist, sisestage veebisaidi aadress ise brauserisse.
- **Ärge vastake isikuandmeid küsivatele e-kirjadele.** Seaduslikud ettevõtted ei kasuta isikuandmete küsimiseks e-kirju. Kui kahtlete, võtke ettevõttega telefoni teel ühendust või sisestage ettevõtte veebiaadress veebibrauserisse. Ärge klõpsake neis kirjades olevatel linkidel, kuna need võivad viia petturlike, pahatahtlike veebisaitideni.
- **Hoiduge petturlikest veebilehtedest, mida kasutatakse isikuandmete varastamiseks.** Veebisaiti külastades sisestage aadress (URL) otse veebibrauserisse, selle asemel et järgida e-kirjas või kiirsõnumis olevat linki. Petturid võltsivad sageli neid linke, et need veenvad välja paistaksid. Ostu- või pangateenuseid pakkuv või muu tundlikku teavet sisaldav veebisait peaks sisaldama pärast tähti „http” tähte „S” (s.t <https://www.yourbank.com>, mitte <http://www.yourbank.com>). „s”

viitab sõnale „secure” (turvaline) ja see peaks olema näha, kui olete piirkonnas, mis nõuab sisselogimist või muude tundlike andmete edastamist. Teine turvalise ühenduse märk on väike lukuikoon veebibrauseri allosas (tavaliselt paremas nurgas).

- **Pöörake tähelepanu veebilehtede ja tarkvara privaatsuseeskirjadele.** Enne isikuandmete jagamist organisatsiooniga on tähtis aru saada, kuidas see võib andmeid koguda ja kasutada.
- **Kaitske oma e-posti aadressi.** Rämpspostitajad ja „õngevõtjad” saadavad mõnikord võimaliku ohvri leidmise lootuses miljoneid kirju e-posti aadressidele, mis võivad olemas olla või mitte. Neile kirjadele vastamine või isegi piltide allalaadimine kindlustab, et teid lisatakse nende postitusloendisse samasuguste kirjade tulevikus uuesti saatmiseks. Samuti olge ettevaatlik e-posti aadressi võrgus postitamisel uudisgruppides, blogides või võrgukogukondades.

Võrgupakkumised, mis paistavad liiga head, et olla tõsi, polegi tavaliselt tõsi

Vana ütlus „tasuta lõunaid pole olemas” on endiselt asjakohane. Väidetavalt „tasuta” tarkvara, nt ekraanisäästjad või emotikonid, salajased ja ennenägematuud varandusi tootvad investeeringutrikid ning konkursid, mille olete üllatuslikult ilma neis osalemata võitnud, on ahvatlevad lõksud, mida ettevõtted teie tähelepanu võitmiseks kasutavad.

Kuigi te ei pruugi tarkvara või teenuse eest otse rahas maksta, võib teie soovitud tasuta tarkvara või teenus olla komplektis reklaamitarkvaraga („reklaamvara”), mis jälgib teie tegevust ja näitab soovimatuid reklaame. Väidetavate auhindade kättesaamiseks võidakse teilt paluda isikuandmete avaldamist või millegi muu ostmist. Kui pakkumine paistab nii hea, et seda on raske uskuda, paluge kellegi teise arvamust, lugege väikses trükis teksti, või veelgi parem, lihtsalt eirake seda.

Vaadake panga- ja krediitkaardiseisud regulaarselt üle

Isikuvarguste ja võrgukuritegude mõju saab suuresti vähendada, kui saate neist teada kohe pärast andmete varastamist või pärast esimest korda, kui teavet püütakse kasutada. Üks lihtsamaid viise aru saada, et miski on valesti läinud, on vaadata, kas panga- ja

krediitkaardifirmade pakutavates kuu väljavõtetes on midagi ebatavalist.

Lisaks kasutavad paljud pangad ja teenused pettuste ennetamise süsteeme, mis juhivad tähelepanu ebatavalisele ostutegevusele (nt kui elate Texases ja hakkate äkki Budapestis külmkappe ostma). Nende ebatavaliste ostude kinnitamiseks võivad nad teile helistada ja paluda oste kinnitada. Ärge suhtuge neisse kõnedesse kergekäeliselt; see on vihje, et juhtunud võib olla midagi halba ja peate vältimatult midagi ette võtma.

Kaitske arvutit Windowsi turbetööriistadega

Windows pakub mitmeid kaitserakendusi.

[Windows Updates] (Windowsi värskendused)

Kui teil on aktiivne internetiühendus, võib Windows otsida arvutile olulisi värskendusi ja need automaatselt installida. Need värskendused hõlmavad turbepaiku ja programmivärskendusi, mis võivad arvuti kasutamist meeldivamaks muuta ja kaitsta arvutit uute viiruste ja rünnakute eest.

Kuidas teada, kas mu arvuti on ohus?

Kui *[Action Center] (Tegevuskeskus)* teatab ohust või kui arvuti toimib ebatavaliselt, jookseb ootamatult kokku või kui mõned programmid ei tööta õigesti, võib arvuti olla pahavaraga nakatatud. Kuid ärge süüdistage igas arvutimures viirust! Kui kahtlustate, et arvuti on nakatatud, on esimeseks sammuks tarkvara värskendada, kui te pole seda veel teinud, ning kasutada viirusetõrje ja nuhkvaratõrje tarkvara.